

90. møde

Onsdag den 18. maj 1994 kl. 13.00

Dagsorden:**1) Spørgsmål til ministrene.****2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 89:**

Forslag til folketingsbeslutning om åbenhed, folkelig medvirken samt sikrere og mere demokratisk behandling af EU/EF-sager i Folketinget.

Af Lilli Gyldenkilde (SF) m.fl.

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 90:

Forslag til folketingsbeslutning om beskatning af EU/EF-ansattes løn.

Af Lilli Gyldenkilde (SF) m.fl.

4) Første behandling af lovforslag nr. L 225:

Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Ophævelse af racismeparagraffen).

Af Pia Kjærsgaard (FP) m.fl.

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 95:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af mulighed for at idømme kortere frihedsstraffe i form af weekendfængsel.

Af Svend Aage Jensby (V) og Grove (KF) m.fl.

6) Første behandling af lovforslag nr. L 256:

Forslag til lov om ændring af lov om planlægning. (Sikring af ret til helårsbeboelse i sommerhuse).

Af Aage Brusgaard (FP) m.fl.

Meddelelser fra formanden:**Anden næstformand (Grove):**

Sundhedsministeren (Torben Lund) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om sikring af røgfri miljøer i offentlige lokaler, transportmidler og lignende.
(Lovforslag nr. L 260).

Medlem af Folketinget Lilli Gyldenkilde (SF) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker tage følgende forslag tilbage:

Forslag til folketingsbeslutning om beskatning af EU/EF-ansattes løn.
(Beslutningsforslag nr. B 90).

Ønsker nogen at optage dette forslag? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, er forslaget bortfaldet.

Dermed udgår punkt 3 på dagsordenen for mødet i dag.

Skriftlig fremsættelse af forslag:**Sundhedsministeren (Torben Lund):**

Jeg tillader mig herved for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om sikring af røgfri miljøer i offentlige lokaler, transportmidler og lignende.
(Lovforslag nr. L 260).

Det er regeringens opfattelse, at ingen ufriwilligt skal udsættes for andres tobaksrøg, det være sig i offentlige lokaler, transportmidler og på institutioner som for eksempel sygehuse. Enhver skal have mulighed for at passe sit arbejde uden at blive generet af tobaksrøg, ligesom børn har et ubetinget krav på, at der ikke bliver røget i de lokaler, hvor de opholder sig, hvad enten der er tale om daginstitutioner, dagplejehjem eller skoler.

Undersøgelser har imidlertid vist, at 20-25 pct. af de statslige medarbejdere er generet af andres rygning, at der i omkring en tredjedel af samtlige amtskommuner og kommuner er problemer rygere og ikkerygere imellem, og at 40 pct. af sygehusene ikke har en konsekvent rygepolitik. Endelig har en række undersøgelser påvist sundhedsfare ved passiv rygning, ikke mindst i relation til børn.

[Sundhedsministeren]

Det er derfor regeringens opfattelse, at der er behov for en yderligere sikring af røgfri miljøer ikke alene med henblik på at mindske de umiddelbare gener, der er forbundet med passiv rygning, men også på grund af den sundhedsfare, der er knyttet hertil.

For så vidt angår staten, indeholder lovforslaget regler svarende til reglerne i Sundhedsministeriets cirkulære af 23. marts 1988 om sikring af røgfri miljøer i statslige lokaler, transportmidler og lignende. For så vidt angår amtskommuner og kommuner, lægger lovforslaget op til et formelt krav om, at hver amtskommune og hver kommune skal træffe beslutning om, hvilke regler der lokalt skal gælde med henblik på at beskytte mod passiv rygning.

Idet jeg henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale det til Folketingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene:**Spm. nr. S 1213**

1) Til *industri- og samordningsministeren* af:
Flemming Hansen (KF):

»Hvad agter ministeren at gøre, efter at den kolossale fiasko med hjemmeservice endnu en gang er blevet bekræftet?«

Skriftlig begrundelse

Det er kommet frem, at man i de første fire måneder kun har brugt 15 millioner kroner af den ene milliard, der var afsat til hjemmeservice. Ordningen er således blevet den fiasko, som bl.a. den konservative folketingsgruppe utvetydigt tilkendegav at den ville blive.

Ministeren bedes derfor besvare spørgsmålet.

Flemming Hansen (KF):

Vi har flere gange i salen og ikke mindst uden for salen diskuteret hjemmeserviceordningen. Den 16. marts i år havde vi en ganske spændende debat om det, hvor industri- og samordningsministeren bl.a. sagde (sp. 7870):

»Jeg tror, man skal være opmærksom på, at ganske uanset at det er helt klart, at hjemme-

serviceordningen ikke er kommet hurtigt i gang, tror jeg nu nok,« – det er lidt vanskeligt sprog – »man skal være opmærksom på, at der er et antal nyetablerede firmaer og en række kunder rundt omkring, som først skal finde hinanden.«

Det er jo et udgangspunkt at tage, naturligvis. Vi ved imidlertid nu, at der er brugt 12 mio. kr. på markedsføring af hjemmeserviceordningen, og at der ud af den milliard, der er afsat det første år, kun er brugt 15 mio. kr. i tilskud. Derfor det første spørgsmål til ministeren.

Industri- og samordningsministeren (Mimi Jakobsen):

Jeg vil gerne sige til hr. Flemming Hansen, at det, jeg blev citeret for, har jeg selvfølgelig sagt, og det står jeg meget gerne ved.

Hjemmeserviceordningen går måske meget langsomt i gang, men jeg er nødt til at gøre opmærksom på, at den er vedtaget som en 3-årig forsøgsordning. Der er tale om, at man prøver sig frem på et område, som er nyt, et område, som hverken virksomheder eller forbrugere har været vant til – i hvert fald ikke, at service i hjemmet skulle udføres i vidt omfang og lovligt. Derfor er der en naturlig træghed i, at en ordning kommer i gang.

Det er så den ene side af sagen. At vi så faktisk ikke har brugt 15 mio., men 18 mio. kr. på tilskud i øjeblikket, vil jeg nævne som en morskohed, for selvfølgelig er jeg enig med hr. Flemming Hansen i, at resultatet er skuffende.

Men jeg vil gerne gøre opmærksom på, at der altså er 3.300 små virksomheder – de fleste af dem er i hvert fald små – der har etableret sig, som er gået ind på dette område, og som skal ud at finde deres kunder.

Jeg tror selv, der er mange barrierer i det her: utryghed ved at få fremmede mennesker inden for dørene, eventuelt når man ikke er hjemme, helt vildledende forlydender om, at timebetalingen skulle være langt over 100 kr. – ordningens første periode har vist, at gennemsnitsbetalingen har været 71 kr. – og der er mange andre barrierer for denne ordning.

Jeg vil derfor svare konkret på hr. Flemming Hansens spørgsmål om, hvad ministeren vil gøre: Jeg har for ikke så forfærdelig lang tid siden sat en arbejdsgruppe i Industri- og Samordningsministeriet i gang med at prøve at fin-

[Industri- og samordningsministeren]

de ud af, hvad vi kan have lært af de første måneders forløb, og hvilke skruer der er at dreje på – og der er en del. Rent teknisk set er der tilskudsstørrelsen, der er tilskudsformen, der kan være spørgsmål om forsøgsordninger, man kan lave, osv. osv.

Det arbejde har jeg ikke afklaret endnu. Jeg går ud fra, at vi inden for ret kort tid fra regeringens side vil kunne komme med en udmelding, hvor nogle ting forhåbentlig kan ordnes administrativt, og andre måske vil kræve lovændringer til efteråret.

Flemming Hansen (KF):

Jeg har tre korte tillægsspørgsmål til det første spørgsmål.

For det første: Ministeren sagde den 16. marts også: »Jeg tror ikke, man skal begynde at ændre tilskudsstørrelser og sådan noget.« Er det stadig væk ministerens opfattelse?

For det andet siger ministeren, at der er 3.300 virksomheder, der vil arbejde med hjemmeservice. Er det ikke flere, end der er brugere? Der er vel ikke 3.300 mennesker, der allerede har brugt systemet? Det er i hvert fald en meget ejendommelig situation, hvis man har mindre end én kunde pr. virksomhed?

Endelig vil jeg sige, at det er således med markedsføring, som ministeren jo ved stort set alt om, at hvis en markedsføring ikke virker, så er der to muligheder – det siger de i hvert fald på Handelshøjskolen: Enten er det en dårlig kampagne, eller også er det et dårligt produkt. Hvad tror ministeren det er, vi står over for?

Industri- og samordningsministeren (Mimi Jakobsen):

Til det første spørgsmål kan jeg sige, at jeg har nævnt nogle af de muligheder, der er for at dreje på knapper for at finde en bedre indretning af denne ordning, og tilskuddets størrelse er bestemt en af dem. Jeg har også sagt, at vi ikke har drøftet – jeg har ikke taget stilling til det, regeringen har ikke drøftet det endnu – hvilke af disse knapper der skal trykkes på.

Med hensyn til hvor mange... Jeg står og bladrer i papirerne, for det er muligt, at jeg under et af de næste spørgsmål kan finde frem til det; jeg mener faktisk, jeg har nogle tal på, hvor mange brugere der er. Men der er meget stor variation i, hvor meget firmaerne har at lave. Nogle har fuldt op at gøre, nogle er på

jagt efter flere ansatte. En, jeg hørte om i går, har ansat ti rengøringsassistenter. Der er meget stor spredning i det. Men det kan vi i givet fald supplere med nogle konkrete tal for, hvad vi ved om det.

Endelig med hensyn til det sidste spørgsmål om markedsføringen. Uanset at hr. Flemming Hansen var venlig at erindre mig om de 12 mio. kr., vi har brugt på markedsføring fra det offentlige side, tror jeg faktisk, at et af problemerne er, at disse meget små, ofte enkeltmandsfirmaer ikke bruger kræfter på markedsføring. De går ikke ud i de lokale blade i større omfang og annoncerer, og det er der sådan set ikke noget at sige til, for det kræver i et eller andet omfang økonomi.

Men jeg tror, at en af manglerne ved ordningen er, at disse meget små og ofte nystartede virksomheder ikke går ud og markedsfører sig selv over for forbrugerne, så forbrugerne ved, at der også i deres område er nogle, der udfører hjemmeservice. Det er også noget, jeg mener man bør give tid til; jeg mener, at det klart er noget af det, der halter i ordningen i øjeblikket.

Flemming Hansen (KF):

Så vil jeg gerne spørge, om jeg skal forstå ministeren således, at når de 12 mio. kr. ikke er nok i tilskud, så skal de næste mange millioner kroner i tilskud til markedsføring bruges til disse 3.300 virksomheder.

Industri- og samordningsministeren (Mimi Jakobsen):

Jeg mener, det for private virksomheder, der ønsker at drive forretning, må være deres egen opgave at markedsføre sig selv. Jeg noterer bare, at de ikke har gjort det i særlig stort omfang, og det er måske en af grundene til, at folk, forbrugerne, ikke rigtig har fået øje på dem endnu. En af grundene!

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1214

2) Til *industri- og samordningsministeren* af:

Flemming Hansen (KF):

»Vil ministeren oplyse, hvor stor en del af ydede penge til hjemmeservice der er ydet til boligselskaber?«

[Flemming Hansen]

Skriftlig begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 1213.

Industri- og samordningsministeren (Mimi Jakobsen):

Jeg kan besvare hr. Flemming Hansens spørgsmål temmelig nøjagtigt. Pr. 17. maj 1994 er det 5.593.501 kr. 16 øre, der er udbetalt til foreninger og selskaber. Mere nøjagtigt kan det vist ikke gøres. (*Flemming Hansen: Kroner?*). Jo jo, det er kroner. Man må have det hele med for at kunne overskue tallene; de burde dog være til at overskue.

Men det svarer til knap 33 pct. af det totale forbrug.

Anden næstformand (Grove):

Jeg vil gerne gøre spørgeren opmærksom på, at man beder om ordet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1215

3) Til *industri- og samordningsministeren af:*

Flemming Hansen (KF):

»Hvor stor en del af den hjemmeservice, der er ydet, er ydet gennem virksomheder, der modtager iværksætterstøtte?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 1213.

Industri- og samordningsministeren (Mimi Jakobsen):

Igen skal vi over i talverdenen. Der er til hjemmeserviceordningen i alt tilmeldt disse 3.300 virksomheder, som jeg nævnte før. 629 af disse virksomheder modtager eller har modtaget iværksætter- eller etableringsydelse. Det er så regnet om til ca. 19 pct., og det skal nok være rigtigt,

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1216

4) Til *industri- og samordningsministeren af:*

Flemming Hansen (KF):

»Vil ministeren overveje at overføre de man-

ge hundrede millioner uudnyttede kroner fra hjemmeservice til ordningen med støtte til preparation og vedligeholdelse, hvor efterspørgslen er meget stor?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 1213.

Industri- og samordningsministeren (Mimi Jakobsen):

Ganske uanset hvor stor en sympati jeg, som hr. Flemming Hansen også godt ved, har for vedligeholdelses- og boligforbedringskontoen og forbruget af den, må jeg sige, at der ikke er nogen planer om at overføre penge fra hjemmeservice til den anden konto.

Grunden er faktisk meget enkel. Vedligeholdelses- og forbedringstilskuddet har i allerhøjeste grad medvirket til at tage tage toppen af arbejdsløsheden i den sektor. Nu begynder det at gå bedre i den sektor. Jeg tror, at alle også under den erhvervspolitiske debat her i Folketinget i januar var enige om, at serviceområdet er noget af det, vi skal satse på.

Man kan mene, at hjemmeservice ikke er strikket godt nok sammen, man kan mene, at det skulle have været fradrag, man kan mene mange ting, og det er helt fint. Men jeg vil mene, at det ville være helt forkert på grund af nogle magre erfaringer fra de første måneder helt at afskrive, at alt det gods, der ligger i mulighederne for service herhjemme – som vi ved ikke bliver udført eller bliver udført sort eller bliver udført af os selv med uheldbredelige skader til følge – er noget, som vi under en eller anden form skal have skabt rigtige job ud af.

Lad så være, vi ikke har fundet den helt rigtige løsning endnu; det er der jo noget der tyder på. Det overvejer vi, men jeg ville føle, at det ville være at svigte en alt for god idé og en alt for rigtig tanke, hvis man bare sagde: Nu flytter vi det væk fra dette område.

Man skal jo heller ikke glemme, at hvis vi får det problem – hvad jeg tror vi får – for fremtidens beskæftigelsesmuligheder, at det mere og mere bliver de veluddannede, der bliver plads til i produktionsvirksomhed, så er service en glimrende beskæftigelsesmulighed også for folk, der ikke har en akademisk grad eller en forskereksamen i et eller andet. Også af den grund mener jeg, at service virkelig er noget, vi

[Industri- og samordningsministeren]

bestemt ikke bør opgive tanken om at gøre noget ved.

Flemming Hansen (KF):

Vi kan naturligvis være enige om, at optimismen er et meget godt arbejdsredskab; det er jo en kendt sag her på Christiansborg. Men uanset hvor optimistiske vi er, må der vel være grund til at antage, at der i hvert fald vil være omkring 900 mio. kr. tilbage, når det første år med hjemmeserviceordningen er gået.

Skal jeg forstå ministerens svar således, at disse 900 mio. kr. skal føres tilbage til statskassen og bruges til at reducere underskuddet med?

Kai Dige Bach (KF):

Det er et lille tillægsspørgsmål. Det kalder mig frem, at ministeren siger, at det er en så god idé eller en så god ordning, at man ikke bør stoppe den nu.

Hvad bygger ministeren det på, at det skulle være en god idé, at det er lykkedes at lave en tilskudsordning, der er nogenlunde lige så stor som det reklametilskud, man har givet for at få lov at forære pengene væk?

Hvor blev den gode idé af? Hvad bygger man det på, at det skulle være en god idé?

Industri- og samordningsministeren (Mimi Jakobsen):

For det første må jeg jo desværre gentage noget af det, jeg har sagt til hr. Flemming Hansen.

Der er ikke taget stilling til, hvilke skruer der skal drejes på, hvordan man skal indrette den hjemmeserviceordning, gennemføre ændringer i den, osv. Hvis der sker sådanne ændringer, er det selvfølgelig med henblik på at få brugt nogle af pengene – ikke bare for at bruge dem, men for at få skabt noget beskæftigelse i denne sektor. Og i øvrigt give borgerne et godt tilbud om at få gjort noget af alt det, som man ikke rigtig synes man har tid eller lyst til at lave derhjemme.

Skulle der blive millioner tilbage til at nedbringe statsunderskuddet, skal jeg være den første til at hylde det. Men jeg vil nu meget gerne stadig væk slå et slag for, at serviceområdet som sådan ikke bare lades i stikken. Og det er sin sag at gå ud og konkurrere med sort arbejde til 40-50 kr. i timen. Det ved enhver.

Det er også svaret til hr. Kai Dige Bach. Jeg er ked af at sige det, men jeg tror ikke, hr. Kai Dige Bach hørte efter, hvad jeg sagde. Jeg har faktisk ikke sagt, at hjemmeserviceordningen var en god ordning. Jeg prøvede udtrykkelig at sige til hr. Flemming Hansen, at der er meget, der tyder på, at der er noget, der er galt i den.

Det, jeg har sagt, er, at ideen om at skabe grobund for yderligere tjenesteydelser, serviceydelser, i det danske samfund, den mener jeg er god af hensyn til beskæftigelsen, idet jeg ikke tror på, at de vareproducerende erhverv vil være i stand til at opsuge de 350.000 arbejdsløse, vi har. Jeg kender ikke ret mange, der tror det.

Derfor mener jeg stadig væk, at hele serviceområdet, tjenesteydelsesområdet, er et potentielt – når vi i løbet af disse forsøgsordninger finder ud af, hvordan man bedst gør det – og for god en idé til at lade i stikken. Men dermed har jeg ikke sagt, at hjemmeserviceordningen er helt rigtig, for det ville jo ikke være i overensstemmelse med de faktiske forhold – i jernindustrien, som man plejer at sige, selv om det ikke har spor med jernindustrien at gøre.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1221**5) Til trafikministeren af:****Tom Behnke (FP):**

»Vil ministeren foranledige, at Jørgen Clausen, Kastrup, får den aktindsigt, han bad om i 1992 – aktindsigt i det underliggende beregningsmateriale til »1991 Øresundsrapporten«, som skulle ligge hos rådgivningsfirmaet Rambøll, Hannemann og Højlund A/S?«

Tom Behnke (FP):

Spørgsmålet er rejst på baggrund af, at ministeren den 9. februar 1994 på foranledning af et spørgsmål, jeg stillede til ministeren her i salen, svarede, sp. 6345:

»Men jeg vil gerne igen understrege, at jeg ikke har noget grundlag for at formode, at der skulle være nogen som helst grund til at tilbageholde nogen som helst oplysninger om Øresundsprojektet.«

Og i spalte 6346 siger ministeren:

»Jeg vil gerne sige, at det er vigtigt for mig, at Trafikministeriet er et åbent ministerium, og

[Tom Behnke]

jeg vil også gerne understrege, at de projekter, som Trafikministeriet ressortmæssigt står for, bestemt tåler offentlighedens lys. Det er gode projekter, som er til gavn for vort samfund, og derfor vil vi også bestræbe os på at være så åbne, som det overhovedet er muligt.«

Det var jeg tilfreds med på det tidspunkt, men efterfølgende er der kommet yderligere en sag med en person, der har bedt om aktindsigt, og som ikke har fået den ønskede aktindsigt. Derfor spørgsmålet til ministeren.

Trafikministeren (Trøjborg):

Hr. Tom Behnke spørger, om jeg vil foranledige aktindsigt i det underliggende beregningsmateriale til »1991 Øresundsrapporten«, som skulle ligge hos rådgivningsfirmaet Rambøll, Hannemann og Højlund A/S. Mit svar er: Nej, det kan jeg ikke.

Det er korrekt, at hr. Tom Behnke for en måneds tid siden stillede det samme spørgsmål i samme sag. Af besvarelsen fremgik det, at ministeriet har udleveret de oplysninger, som ministeriet er i besiddelse af. Den pågældende ønskede imidlertid også at få udleveret det detaljerede beregningsmateriale, der er udarbejdet af eksterne rådgivere som grundlag for sine overvejelser. Ministeriet er ikke i besiddelse af dette baggrundsmateriale, og man kan selvsagt ikke udlevere noget, som man ikke har.

Dette materiale er således ikke omfattet af offentlighedslovens regler om aktindsigt, hvilket fremgår af en udtalelse fra Folketingets Ombudsmand i forbindelse med en klage i pågældende sag.

Tom Behnke (FP):

Jeg er helt med på Ombudsmandens svar, og jeg er helt med på de regler, der gælder for aktindsigt.

Ministeren svarede, at ministeren ikke kan udlevere dokumenterne, for ministeriet er ganske enkelt ikke i besiddelse af dokumenterne. Så langt, så godt! Men rådgivningsfirmaet har oplyst, at det meget gerne vil udlevere dokumenterne, men at proceduren er, at Trafikministeriet skal bede rådgivningsfirmaet om at oversende dokumenterne til ministeriet, hvorefter udlevering til spørgeren om aktindsigt kan lade sig gøre.

Spørgsmålet er nu: Vil ministeren foretage denne lille korte telefonopringning til rådgiv-

ningsfirmaet og bede om at få dokumenterne oversendt, således at dokumenterne kan blive tilsendt den person, der har bedt om at få aktindsigt, jf. den meget store og flotte åbenhed, som ministeren brystede sig af sidst, jeg spurgte ministeren?

Trafikministeren (Trøjborg):

Jeg er ikke bekendt med, om Rambøll, Hannemann og Højlund A/S ønsker at udlevere deres beregningsmateriale. Jeg tror, det er vigtigt, at vi holder fast ved de grundlæggende ting, nemlig at det ikke er regeringens eller ministerens opgave at bestemme, hvad der skal udleveres af materiale fra en virksomhed, som er i besiddelse af dette materiale som grundlag for de rapporter, som man har leveret til den myndighed, som har bestilt dem.

Jeg vil derfor ikke tage stilling til, om jeg skal gøre noget i den sag. Jeg vil tillade mig at gå ud fra, at det i givet fald må blive en sag mellem den pågældende, hr. Jørgen Clausen, og den pågældende virksomhed.

Tom Behnke (FP):

Ministeren ved jo udmærket, at så drukner den person, der har bedt om aktindsigt, for personen kan ikke få aktindsigt i de dokumenter, der ligger hos rådgivningsfirmaet, medmindre Trafikministeriet går ind som et mellemled. For rådgivningsfirmaet må ganske enkelt ikke udlevere de dokumenter til personen, medmindre Trafikministeriet først har bedt om at få dem oversendt. Så den forklaring holder ikke, og jeg synes, det er sørgeligt, at ministeren i første omgang, nemlig den 9. februar, så flot brystede sig af den åbenhed, der var omkring Øresundsprojektet, men nu med meget, meget svage argumenter prøver på at frafalde den forklaring.

Jeg spurgte også i sin tid, den 9. februar, om sagen med Den Røde Tråd og deres anmodning om aktindsigt var den eneste sag, der var, og ministeren svarede, at der også var en anden sag, der havde givet anledning til kritik, men at begge sager nu var løst. Jeg spurgte så, om vi kunne forvente, at det så var de eneste sager, der var, de eneste to forespørgsler om aktindsigt. Det svarede ministeren behændigt ikke på.

Mit spørgsmål er nu: Hvor længe skal jeg blive ved med at lege detektiv og grave sager

[Tom Bøhnke]

frem, og hvor længe vil ministeren blive slæbt ned i folketingsalen for at svare på disse spørgsmål? Eller kan vi få et svar på, hvor mange sager der ligger, og hvor mange problemer der ligger?

Trafikministeren (Trøjborg):

Mit svar må være, at med Ombudsmandens klare udtalelse mener jeg at denne sag må anses for afsluttet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1222

6) Til *justitsministeren* af:

Anne Birgitte Lundholt (KF):

»Vil ministeren give de tidligere frihedskæmpere og jøder, der under krigen opholdt sig i Sverige, en uforbeholden undskyldning for de udtalelser, ministeren fremsatte i Danmarks Radio vedrørende kriminaliteten blandt de danske flygtninge?«

Skriftlig begrundelse

I Radioavisen udtrykte ministeren, at den kriminalitet, der i dag registreres blandt asylansøgere, ikke er værre end den, der under krigen fandt sted blandt de danske flygtninge i Sverige.

Ministeren har intetsteds dokumenteret den hårde anklage mod de danske flygtninge for kriminalitet, og beskyldningerne har vakt stor harme blandt de danske flygtninge.

Flygtningene i Sverige bestod for størstedelen af frihedskæmpere, der for en stor del meldte sig til Den Danske Brigade, og jøder. Det må have været disse to grupper, ministeren ønskede at beskrive kriminaliteten iblandt. Såfremt ministeren ikke kan fremlægge dokumentation for sine hårde anklager, må det være på sin plads at give en uforbeholden undskyldning til de berørte.

Anne Birgitte Lundholt (KF):

I begyndelsen af maj, meget smagfuldt et par dage før den 4. maj, udtalte justitsministeren i anledning af fremkomsten af rapporten vedrørende udlændinges kriminalitet i Danmark, som viste en kriminalitet, der var mere end fire gange så høj som blandt danskere, at

dette overhovedet ikke var værre end det, der fandt sted blandt danske flygtninge i Sverige.

Jeg har i dag på en Ritzau udkommet kl. 10.53 set, at justitsministeren et andet sted, nemlig i modstandsfolkernes blad har sagt, at han overhovedet ingen dokumentation har for disse synspunkter.

Derfor vil jeg gerne anmode justitsministeren om her højt, tydeligt og klart at give en undskyldning til de mange frihedskæmpere, som kom til Sverige for at gå ind i Den Danske Brigade, og de mange jøder, der af andre årsager måtte flygte til Sverige. Jeg vil bede justitsministeren give dem en stor undskyldning for disse ubehagelige beskyldninger.

Justitsministeren (Erling Olsen):

Fra oktober 1943 til maj 1945, hvor jeg kom hjem med Den Danske Brigade fra Sverige, var jeg selv flygtning i Sverige, og det, som fru Anne Birgitte Lundholt beder mig om, er så i virkeligheden at give mig selv en uforbeholden undskyldning; det synes jeg nok alligevel var lidt overdrevent.

Se, det, der var sagen i Lund, var, at vi kom dertil som flygtninge. Mange havde været igennem nogle meget oprivende oplevelser og havde derfor også lidt svært ved at falde ind i en normal borgerlig tilværelse. Derfor kom også – det var mit personlige indtryk, jeg har ikke gået og samlet tal for det, men det var mit indtryk fra dengang, både fra, hvad jeg selv hørte og så, og fra, hvad jeg læste i de svenske aviser – at vi havde en kriminalitet, der var højere end den, man havde blandt svenskere, der havde levet et ganske normalt, uforstyrret liv.

Det var på denne baggrund, jeg sagde i anledning af en statistik, der viser en højere kriminalitet blandt udlændinge, der er kommet hertil efter at have været igennem en krigsperiode eller andre ubehagelige oplevelser, efter at være blevet rykket op med rode og flyttet til en anden kultur, at det ikke er så mærkeligt, at der er nogle, der har lidt vanskeligt ved at falde ind i en normal tilværelse og derfor i højere grad kommer i konflikt med loven. Det var det, jeg sagde, og det står jeg ved.

Anne Birgitte Lundholt (KF):

Jeg synes, det er meget ubehageligt, at ministeren fastholder sine udtalelser på trods af tolt manglende dokumentation, andet end at

[Anne Birgitte Lundholt]

ministeren åbenbart ikke ønsker at give sig selv en undskyldning.

Jeg kan sige, at den danske afdelingschef for den danske flygtningeadministration under krigen og leder af afviklingskontoret for flygtningeadministrationen efter 1945 i forbindelse med ministerens udtalelse udtalte, at der blandt de 20.000 danske flygtninge i Sverige var et meget ringe antal lovovertrædere, og der var ingen tilfælde af grov kriminalitet.

Nu er det jo således, at en af årsagerne til, at der netop skulle laves en oversigt over udlændinges kriminalitet her i Danmark – den, som medførte ministerens udtalelser – bl.a. er, at både vi og, så vidt jeg husker, ministerens partimenter, at det var meget ubehageligt, hvis der gik rygter om en kriminalitet, som rent faktisk ikke eksisterede. Derfor ville man gerne have dokumentation på bordet.

Jeg har talt med andre ud over Christian Lauritz-Jensen. Jeg har talt med formanden for veteranerne, jeg har talt med en hel del personlige bekendte, der har været derovre. Ingen af dem har nogen sinde oplevet det.

Jeg vil da gerne spørge ministeren: Var det i Den Danske Brigade, der var stor kriminalitet? Var det blandt jøderne, der fungerede normalt i Sverige under krigen, der var stor kriminalitet? Eller hentyder ministeren måske til de få tilfælde af hipofolk, der tog til Sverige for faktisk at fortsætte deres ulovlige virksomhed over for de danskere, der flygtede til Sverige?

Jeg synes helt ærligt, at ministeren må have så meget mandsmod, at han kan stille sig op og give en undskyldning til de hædersfolk og de ulykkelige jøder, der blev sendt til Sverige under krigen.

Arne Melchior (CD):

Det vrimler åbenbart med medlemmer af dette høje Ting, som har været flygtninge i Sverige i krigens og besættelsestidens sidste del. Jeg var altså også en af dem og kom ikke på kant med nogen love, undtagen at jeg en gang som medlem af Den Danske Brigade, Regiment Danforce, blev idømt en uges udgangsforbud, fordi jeg var kommet en time for sent hjem fra en weekend-orlov.

Jeg hørte ministerens udtalelser og føler ikke, at jeg har behov for eller ret til nogen form for undskyldning. Jeg er også bekendt med, at svenske myndigheder i en række tilfæl-

de så særdeles mildt på ting, som netop var begået af flygtninge, fordi man erkendte, at de var i en særsituation.

På denne baggrund er det, jeg spørger justitsministeren, om jeg har forstået hans udtalelser rigtigt, nemlig at han havde den hensigt at bremse den urimelige mistænkeliggørelse, som også her i landet har været forsøgt over for flygtninge, der er kommet hertil og har været udsat for et mentalt og kulturmæssigt chok ved den måde, de er kommet hertil på, og på grund af den forskel i livsstilen, der er i forhold til, hvor de kom fra.

Pia Kjærsgaard (FP):

Nu flyger det jo i øjeblikket med udokumenterede beskyldninger fra medlemmer af Socialdemokratiet og endda også fra en minister.

Jeg bakker hundrede procent op bag fru Anne Birgitte Lundholt fra Det Konservative Folkeparti, som har stillet dette spørgsmål. Nu er der jo mere eller mindre kloge folk også inden for Socialdemokratiet; ministeren betragter sig selv som en klog ugle. Jeg vil gerne høre, hvordan det kan være, at ministeren dog står fast på den principbeslutning, der åbenbart er hos Socialdemokratiet, at man ikke er stor nok til at give en undskyldning.

Justitsministeren (Erling Olsen):

Hvis man talte det antal undskyldninger op, som jeg har givet i årenes løb, så tror jeg nok, jeg er Danmarksminister.

Så vil jeg derudover sige, at det, jeg har givet udtryk for, var, at det var mine egne indtryk, da jeg gik i Sverige som flygtning. Det var de indtryk, jeg havde efter det, jeg selv har oplevet og hørt. Det var det, jeg læste om i svenske aviser. Og det var det, jeg forstod kunne være tilfældet, når folk blev revet op med rode og derfor havde vanskeligt ved at falde ind i et normalt liv.

Og det var det, jeg brugte, som hr. Arne Melchior sagde, for at sige: Pas nu lidt på, når I kigger på den statistik vedrørende udlændingene. Der er noget af det, som må kunne forklares ved det, de folk har været igennem. Mere ligger der ikke i det, og mere dokumentation er der ikke for det.

Anne Birgitte Lundholt (KF):

Der er jo et gammelt ord, der siger, at den,

[Anne Birgitte Lundholt]

der overvinder sig selv, er større end den, der overvinder en stad. Derfor er jeg dybt skuffet over, at justitsministeren her fraviger det, som han siger han er Danmarksmester i, nemlig antallet af undskyldninger. For vi er jo stadig væk på det sæt, hvor ministeren siger: Jeg har ingen dokumentation for det, jeg har kun nogle fornemmelser.

Nu er det således, at ministeren i Radioavisen udtalte: »Da jeg var flygtning i Sverige, var kriminaliteten blandt danske flygtninge også højere end blandt svenskerne.«

Det må jo betyde, at ministeren følte, at han havde en dokumentation for at komme med disse beskyldninger mod danske jøder, danske modstandsfolk og danske folk i brigaden, som gjorde en indsats for Danmark i Sverige på det tidspunkt.

Thor Pedersen (V):

Nu er det vel ikke andres problem, at hr. Arne Melchior ikke føler sig pikeret over, at man beskylder jøder og modstandsfolk for at have været kriminelle under deres flygtningeophold i Sverige, men jeg forstår slet ikke justitsministeren.

Den forudgående debat gik jo på, om der blandt udlændinge var en højere kriminalitet end blandt danskere, og det blev tilbagevist ved gentagne lejligheder af forskellige ministre og Socialdemokrater.

Så kommer statistikken, der viser, at der er en højere kriminalitet, og at den er uacceptabelt høj, og dér forstår jeg ikke, at ministeren for at forklare sig finder det nødvendigt at sværte jøder og modstandsfolk, der har været tvunget til Sverige under krigen.

Hvorfor går ministeren ikke ind i en almindelig debat om det, sagen drejer sig om, i stedet for at beskyldte andre for at være kriminelle?

Peter Duetoft (CD):

Nu har både fru Anne Birgitte Lundholt og hr. Thor Pedersen flere gange holdt fast i det som et princip, at der blandt udlændinge i Danmark er en større kriminalitet end blandt danskere. Jeg vil godt spørge justitsministeren, da den påstand nu er fremme, om det ikke er korrekt, at man har taget en speciel gruppe blandt udlændinge i Danmark, nemlig yngre mennesker under 25 år, der har ret dårlige so-

ciala forhold, og sammenlignet dem med den generelle danske befolkning.

Man har i denne statistik ikke taget unge danske under 25 år fra dårlige sociale forhold og sammenlignet med disse flygtninge. Er det ikke en kendsgerning, hr. justitsminister, at det dermed er en falsk statistik i den forstand, at man statistisk ikke kan lave den sammenligning? Det er jo ikke en sammenligning med den samme gruppe i Danmark, der også vil have en højere kriminalitet end den danske befolkning generelt.

Jeg synes nok, at der har været nogle meget firkantede påstande fra et par af spørgerne, som det ville være rart at have justitsministerens kommentarer til.

Arne Melchior (CD):

Til det danske flygtningekontor i Stockholm var der knyttet nogle danske politifolk, som i tilfælde, hvor danske flygtninge forbrød sig mod en eller anden regel – nu taler jeg ikke om den grove kriminalitet, men om masser af mindre og mellemstvære tilfælde – fik til opgave at opsøge de pågældende flygtninge i de forlægninger eller lejre, de var i, eller hvor de boede privat rundt omkring i Sverige. Det var en af de måder, hvorpå man holdt den slags ting nede og væk fra de svenske myndigheder, selvfølgelig med de svenske myndigheders vidende og ønske.

Mit spørgsmål til justitsministeren er dette: Er ministeren bekendt med, at det forholdt sig således, som jeg her oplyser?

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg skal holde mig til det, spørgsmålet drejer sig om, og jeg skal endnu en gang spørge ministeren, som nu nævnte i sin sidste besvarelse, at ministeren – det er også korrekt – mange gange i sit politiske liv har givet en undskyldning. Det er sådan noget, som jeg i hvert fald kan respektere. Hvis man har dummet sig, er det ganske naturligt, og det gør bestemt ikke et menneske mindre i min bevidsthed, hvis man er stor nok til at give en undskyldning. Hvorfor kunne ministeren dog ikke tage sig sammen og også på dette punkt sige: Dér gik jeg for langt, og jeg er ked af, hvis jeg har forulempet nogle mennesker – for det er min opfattelse, at det har ministeren – jeg trækker det tilbage. Det var udokumenterede påstande, og det undskylder jeg.

Justitsministeren (Erling Olsen):

Jeg har altid gerne villet give en undskyldning, når jeg selv mente, at jeg havde dummet mig. Det mener jeg ikke i denne sag. Jeg mener, at det indtryk, jeg havde dengang, og det har altså holdt sig i 50 år, var, at der var blandt os mennesker, der havde været igennem så meget, at de havde svært ved at tilpasse sig en normal tilværelse, og derfor kom de hyppigere på kant med loven. Det mener jeg ikke skyldes nationaliteten; det skyldes det, de har været igennem, og det var også lige præcis det, jeg ønskede ind i debatten omkring udlændinges kriminalitet her i landet.

Vi har måttet – hårdt presset af Folketinget – lægge en statistik frem, selv om den ikke var fuldkommen, og selv om den på en række punkter ikke er direkte sammenlignelig med kriminalstatistikken for Danmark.

Derfor er der meget om det, hr. Peter Dueftoft siger. Men det, der var det centrale i mine udtalelser, var, at selv om der skulle være en øget kriminalitet blandt udlændinge, mente jeg, at en del af forklaringen kunne være, ikke at de var udlændinge, men at de var revet op med rode. Det var det, der lå i det, og det er det, jeg må fastholde. Det ville også være mærkeligt, hvis jeg, hver gang jeg udtalte mig, skulle give en undskyldning.

Anne Birgitte Lundholt (KF):

Vi kan slå fast, at ministeren i sin udtalelse siger, at da han var flygtning i Sverige, var kriminaliteten blandt danske flygtninge højere end blandt svenskerne.

Det er altså en fastslået kendsgerning, siger ministeren.

Så siger ministeren til modstandsfolkernes blad i dag i relation til Ritzautelegrammet, at han ingen dokumentation har for sine udtalelser. Det, det drejer sig om, hr. minister, er en undskyldning for at komme med en mistænkeliggørelse, som man ikke har dokumentation for, og jeg mener, at det er noget af det, vi har stået fast på i debatten, og som jo netop ikke i dag er en debat omkring den danske rapport, men om den måde, ministeren brugte rapporten på, til at forulempe en lang række danske jøder og modstandsfolk, som opholdt sig i Sverige under krigen. Og jeg kan forsikre ministeren for, at de følte sig meget forulempede. Der var en trykket stemning på modstandsfolkernes 4. maj-aften i år.

Justitsministeren (Erling Olsen):

Jeg har ikke en dokumentation, men jeg har det faste og klare indtryk.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:**Anden næstformand (Grove):**

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige svar på spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

Andersen, Else Winther (V): spm. nr. S 1054
Albrink, Sonja (CD): spm. nr. S 1170

Behnke, Tom (FP): spm. nr. S 1204 og 1205
Christensen, Erling (S): spm. nr. S 1106

Christensen, Jan Køpke (FP): spm. nr. S 1087,
1093 og 1115

Clausen, H.P. (KF): spm. nr. S 1120

Dahl-Sørensen, Inge (V): spm. nr. S 1065 og
1068

Frahm, Pernille (SF): spm. nr. S 1118 og 1119

Frandsen, Aage (SF): spm. nr. S 1080-1085

Gade (SF): spm. nr. S 1124

Gyldenkilde, Lilli (SF): spm. nr. S 1126 og
1143

Hornbech, Birthe Rønn (V): spm. nr. S 1116,
1117 og 1140

Husmark, Birgitte (SF): spm. nr. S 1130 og
1134

Hækkerup, Klaus (S): spm. nr. S 1175

Højland, Niels (FP): spm. nr. S 1142 og
1148-1150

Haarder, Bertel (V): spm. nr. S 1061

Jensby, Svend Aage (V): spm. nr. S 1144

Jensen, Karen Højte (KF): spm. nr. S 1051

Just, Annette (FP): spm. nr. S 1141

Kjærsgaard, Pia (FP): spm. nr. S 1098-1100 og
1107-1110

Kjærulff-Schmidt, Steffen (FP): spm. nr. S
1112

Møller, Per Stig (KF): spm. nr. S 1047

Nielsen, Ole M. (KRF): spm. nr. S 1128

Riishøj (SF): spm. nr. S 1092

Stillinger, Kaj (SF): spm. nr. S 1147, 1151 og
1152

Thrane, Bodil (V): spm. nr. S 1125

Spm. nr. S 1054

Til *trafikministeren* (18/4 94) af:

Else Winther Andersen (V):

»Kan ministeren oplyse, hvor mange trafikulykker der sker på færgevejen, der fører gennem Ebeltoft by, og hvis statistikken viser, at der er flere ulykker, hvor mange flere ulykker sker der så i forhold til en vej uden færgetrafik, og hvad koster det samfundsøkonomisk med de eventuelle højere ulykkestal?«

Svar (3/5 94):

Trafikministeren (Trøjborg):

Vejdirektoratet har oplyst, at der i en seksårig periode fra 1988 og frem til og med 1993 på hovedlandevej 413 mellem byzonskiltene i Ebeltoft er sket 46 uheld, heraf 25 med personskade.

En statistisk beregning viser, at der ikke sker flere uheld på denne strækning, end man kan forvente af en strækning med denne karakter og trafikmængde.

Hvis man fjerner færgetrafikken helt fra Strandvejen/Færgevejen, kan man forvente en reduktion af uheldene på ca. 16 uheld over en seksårig periode, heraf 10 med personskade. Man skal imidlertid være opmærksom på, at denne gevinst kun opnås, hvis færgetrafikken fjernes helt (færgen nedlægges).

En beregning bør derfor baseres på, at denne trafik ledes ad den planlagte omfartsvej øst om Ebeltoft.

Det vil kræve en kompliceret modelberegning at finde det forventede samlede uheldstal af et sådant projekt.

Vejdirektoratet skønner imidlertid, at de »sparede« uheld samfundsøkonomisk vil kunne bidrage med ca. 0,7 mio. kr. årligt, hvis omfartsvejen anlægges. Hertil kommer en besparelse ved trafiksaneringen, som anslås til samme størrelsesorden.

Spm. nr. S 1170

Til *trafikministeren* (3/5 94) af:

Sonja Albrink (CD):

»Vil ministeren oplyse, hvad der er sket i forlængelse af svar på spørgsmål nr. S 3 fra 13. oktober 1993, hvori den daværende trafikminister oplyste, at Vejdirektoratet i samarbejde

med Frederiksborg Amt og Helsingør Kommune ville revurdere den projekterede hovedlandevejsstrækning fra Helsingørmotorvejens nuværende afslutning til Færgehavnen i Helsingør, det såkaldte Færgevejsprojekt, så projektet ikke efter mere end 20 års uvished fortsat vil betyde en ukompenseret forringelse af handelsværdien for berørte ejendomme?«

Svar (9/5 94):

Trafikministeren (Trøjborg):

Jeg kan bekræfte, at Vejdirektoratet er blevet anmodet om at foretage en revurdering af projektet i samarbejde med Frederiksborg Amt og Helsingør Kommune med henblik på at fremkomme med en indstilling om, hvorvidt projektet bør opgives eller fastholdes.

Vejdirektoratet har oplyst, at det for revurderingen er nødvendigt at gennemføre en undersøgelse, hvor sommertrafikken vil være et væsentligt element.

Denne del af undersøgelsen vil derfor blive gennemført i løbet af sommeren.

Vejdirektoratet forventer at have en indstilling klar i november 1994.

Spm. nr. S 1204

Til *socialministeren* (5/5 94) af:

Tom Behnke (FP):

»Kan ministeren bekræfte, at ministeren er vidende om de oplysninger, der er fremkommet om, at der foregår et omfattende socialt bedrageri på tværs af grænsen mellem Danmark og Tyskland, og i bekræftende fald vil ministeren herunder oplyse, hvilke initiativer regeringen har taget for at komme dette bedrageri til livs?«

Begrundelse

I en artikel i dagbladet Flensborg Avis den 4. maj 1994 udtaler en socialchef fra Bov Kommune, at der ikke er mulighed for at kontrollere, om en grænsegænger hæver bistandshjælp eller arbejdsløshedsunderstøttelse i Danmark samtidig med, at vedkommende tjener penge i Tyskland. Den samme socialchef udtaler videre til dagbladet Flensborg Avis den 4. maj 1994, at det hænder, at bedrageriet afsløres.

En souschef i skatteforvaltningen i Tønder udtaler til dagbladet Flensborg Avis den 4. maj

[Tom Behnke]

1994, at det er helt sikkert, at mange snyder på denne måde.

Foreløbigt svar (9/5 94):

Socialministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Jeg har ikke kendskab til, at der skulle foregå socialt bedrageri over grænsen. Jeg har derfor i dag bedt Bov Kommune og Tønder Kommune samt Arbejdsministeriet, Justitsministeriet og Skatteministeriet om en udtalelse.

Jeg skal vende tilbage med det endelige svar, så snart jeg har de nævnte udtalelser.

Spm. nr. S 1205

Til *socialministeren* (5/5 94) af:

Tom Behnke (FP):

»Hvad kan ministeren oplyse om den uofficielle aftale, skattevæsenene i Bov og Flensborg har om at udveksle informationer med henblik på at undersøge, om der foregår socialt bedrageri på tværs af grænsen mellem Danmark og Tyskland?«

Begrundelse

Den 4. maj 1994 udtalte en souschef fra skatteforvaltningen i Bov Kommune til dagbladet Flensborg Avis, at skattevæsenene i Bov og Flensborg har en uofficiel aftale om at udveksle informationer med henblik på at undersøge, om der foregår socialt bedrageri på tværs af grænsen mellem Danmark og Tyskland.

Ifølge spørgerens opfattelse er en sådan udveksling af personlige oplysninger uetisk og på kanten af misbrug af fortrolige og personlige oplysninger. Derfor er det vigtigt at få oplyst lovmedholdeligheden i den praksis, der ifølge udtalelsen fra en souschef i skatteforvaltningen i Bov udøves i skatteforvaltningen i Bov Kommune.

Det bedes af svaret fremgå, hvorvidt en sådan uofficiel udveksling af informationer mellem skatteforvaltningerne i Bov og Flensborg er lovmedholdelig, samt om den kræver forudgående tilladelse fra Registertilsynet eller andre offentlige instanser eller evt. private personer.

Såfremt den nævnte praksis kræver specielle tilladelser fra Registertilsynet eller andre offentlige instanser eller evt. private personer, bedes det af svaret fremgå, om skatteforvalt-

ningen i Bov Kommune har indhentet sådanne tilladelser.

Endvidere bedes det af svaret fremgå, hvor ofte skatteforvaltningen i Bov har medvirket til denne uofficielle udveksling af informationer.

Foreløbigt svar (9/5 94):

Socialministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Jeg har intet kendskab til den uofficielle aftale mellem Danmark og Tyskland, og jeg har derfor i dag bedt Bov Kommune samt Arbejdsministeriet, Justitsministeriet og Skatteministeriet om en udtalelse.

Jeg skal vende tilbage med det endelige svar, så snart jeg har de nævnte udtalelser.

Spm. nr. S 1106

Til *justitsministeren* (22/4 94) af:

Erling Christensen (S):

»Hvad vil ministeren foretage sig for at forbedre forholdene for ansatte og indsatte i de fynske arresthuse og særlig for det overbelagte Odense Arresthus?«

Begrundelse

Med finansloven for 1994 blev belægget i Kriminalforsorgens institutioner hævet fra de normale 90 pct. til 93 pct. For Assens og Svendborg Arrest overholdes tallet, men for Odense Arrest har belægget i 1994 indtil nu udgjort gennemsnitligt helt utilfredsstillende 102 pct.

Denne uacceptable situation forventes at fortsætte også ind i 1995. Derfor er der behov for, at ministeren griber ind, f.eks. ved at ansøge om en særbevilling til udbygning af eller tilbygning til Odense Arrest.

Svar (4/5 94):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Mens forholdene i de fynske arresthuse i almindelighed ikke adskiller sig fra forholdene i de øvrige arresthuse, er situationen en anden, når det drejer sig om arresthuset i Odense.

Jeg er enig i, at der er et påtrængende behov for yderligere pladser i arresthuset i Odense, og at der skal findes en løsning. Arresthusets kapacitet, der er på 55 pladser, har de seneste år haft følgende procentvise udnyttelse:

[Justitsministeren]

1988	95 (90)
1989	98 (91)
1990	94 (88)
1991	98 (93)
1992	97 (93)
1993	96 (92)

Den gennemsnitlige udnyttelse af den samlede arresthusekapacitet i landets arresthuse (ekskl. Københavns fængsler) er angivet i parentes.

I de første måneder af 1994 har belægget i arresthuset i Odense været ekstraordinært højt. Fra årsskiftet og frem til 19. april 1994 har den gennemsnitlige udnyttelse af pladserne ligget på ca. 102 pct. mod 97 pct. i landets øvrige arresthuse.

En så høj udnyttelse, som det har været tilfældet i arresthuset i Odense, giver politiet problemer med at komme af med arrestanter, ligesom det i almindelighed er til betydelig gene for såvel personale som indsatte. Herudover medfører et højt belæg, at der i højere grad end ellers sker nedslidning på bygninger og inventar.

Pladsproblemerne den seneste tid i landets øvrige arresthuse skyldes generelt, at der er indkaldt for mange domfældte fra fri fod til afsoning i arresthus. Dette er imidlertid ikke tilfældet i arresthuset i Odense, hvor antallet af pladser ikke dækker behovet for pladser til arrestanter og fængselsventere (domfældte, der venter på overførsel til afsoningsinstitution).

For at afhjælpe pladsproblemerne i Odense er der lavet en ordning, hvorefter arresthuset i Kolding stiller 5 pladser til rådighed for arresthuset i Odense med henblik på anbringelse af fængselsventere. Disse pladser udnyttes fuldt ud. Normalt anbringes domfældte med kortere straffe i de lokale arresthuse. Dette er imidlertid ikke muligt i Odense. I stedet indkaldes korttidsafsonere til afsoning i andre arresthuse eller i statsfængsel. Trods disse initiativer er der imidlertid fortsat et meget højt belæg i arresthuset, ligesom et ikke ubetydeligt antal arrestanter og fængselsventere anbringes i andre arresthuse.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har planlagt at besøge arresthuset den 5. maj 1994 med henblik på at undersøge mulighederne for en udvidelse.

En eventuel udvidelse med et ikke ubetydeligt antal pladser kan dog ikke ske inden for de nuværende bevillinger.

Hvis en udvidelse kan ske på en hensigtsmæssig måde, er jeg indstillet på at søge at skaffe de nødvendige anlægs- og driftsbevillinger.

Spm. nr. S 1087

Til *trafikministeren* (21/4 94) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Hvad kan ministeren oplyse omkring indførelse af nye fælles europæiske nummerplader?«

Svar (3/5 94):

Trafikministeren (Trøjborg):

EF-Kommissionen overvejede i 1990 at fremlægge et forslag til Rådet om regler på området. Et sådant forslag er dog aldrig blevet sendt til Rådet, og jeg har ingen oplysninger om, at der skulle være aktuelle overvejelser i EU om at tage emnet op.

Der er derimod tidligere vedtaget rådsdirektiver om anbringelsessted for nummerplader til motorkøretøjer, også for de to- og trehjulede. Disse regler angår dog alene anbringelsesstedet og fastsætter derfor kun en maksimumstørrelse for de europæiske nummerplader. Dette har ikke givet anledning til en ændring af danske nummerplader.

Spm. nr. S 1093

Til *landbrugsministeren* (22/4 94) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Vil ministeren sørge for, at de udstillede kadavere på Esbjerg Kunstmuseum straks efter udstillingens ophør bringes til destruktion, ifølge de gældende regler, ministeren tidligere har oplyst?«

Begrundelse

Spørgeren er i spørgsmål nr. S 887 af ministeren blevet oplyst om, at kadaverne straks efter udstillingens ophør skal bringes til destruktion eller nedgraves, hvorfor den store medieomtale af et eventuelt salg af kadaverne kommer bag på spørgeren. Derfor ønsker spørgeren at få vished for, at de regler, ministeren

[Jan Køpke Christensen]

selv har oplyst, jf. bekendtgørelse nr. 366 af 10. maj 1992, også bliver overholdt. Der findes efter spørgerens mening ikke noget belæg i bekendtgørelsen for at videresælge kadaverne.

Svar (2/5 94):

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

I besvarelsen af spørgsmål nr. S 887 af 23. marts 1994 er det anført, at der ikke er anledning til indvendinger ud fra et veterinærfagligt synspunkt, forudsat at dyrene efter udtagning af glasmontrerne føres til en destruktionsanstalt etc. Besvarelsen angiver således ikke, at dyrene straks efter udstillingens ophør skal bringes til destruktionsanstalt m.v.

Det udelukker ikke salg af den samlede kunstgenstand, da dyrene ikke ved salget udtages af glasmontrerne. Hvis kunstgenstanden sælges til udlandet, forudsættes det, at modtageren har sikret sig, at de pågældende nationale veterinære myndigheder ikke har indvendinger mod, at dyrene føres fra Danmark til det pågældende land.

Spm. nr. S 1115

Til *sundhedsministeren* (25/4 94) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Kan ministeren oplyse, om der i regeringen er planer om at udstyre samtlige danske ambulancer med såkaldte defibrillatorer, der via et kraftigt stød får en stoppet hjertefunktion i gang igen, herunder også om ministeren finder det rimeligt, at kun 80 af de 500 danske ambulancer har forsvarligt udstyr til at behandle patienter med akutte hjerteproblemer?«

Begrundelse

Hvert år rammes ca. 4.000 danskere af hjertestop uden for hospitalerne. Kun 40 skønnes at overleve anfaldet. Langt de fleste kunne reddes, hvis alle landets ambulancer blev udstyret med den fornødne defibrillator, der efter spørgerens oplysninger koster ca. 68.000 kr. stykket. De defibrillatorer, 80 danske ambulancer er udstyret med, er end ikke betalt af det offentlige, men er blevet skænket af Lions Club. Spørgeren finder det ikke acceptabelt, at så få ambulancer er udstyret til at kunne behandle hjertelidelser. Dette rammer specielt de tyndest befolkede områder i landet, idet der ofte

er langt til nærmeste Falck- eller brandstation. Hvis den rekvirerede ambulance ikke er udstyret til at kunne foretage behandling i den lange transporttid til nærmeste hospital, er der meget ringe muligheder for, at patienten vil kunne overleve.

Svar (4/5 94):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Sundhedsministeriet anmodede i september 1992 Sundhedsstyrelsen om at gennemføre en undersøgelse af effekten ved brug af defibrillatorer under de vilkår, der normalt hersker i en ambulance eller på findestedet.

Sundhedsstyrelsen vurderede, at der ikke inden for de tidsmæssige begrænsninger var mulighed for at gennemføre en fremadrettet kontrolleret undersøgelse af effekten ved brug af defibrillatorer som grundlag for en vurdering. Sundhedsstyrelsen valgte i stedet at få udarbejdet en oversigt over resultaterne fra danske og udenlandske undersøgelser. Oversigten foreligger som »Rapport om defibrillatorer som standardudstyr i akut-ambulancer i Danmark«.

Rapporten har af Sundhedsstyrelsen været sendt til høring. Med baggrund i rapporten og høringssvarene, suppleret med en gennemgang af en del af den foreliggende litteratur, har Sundhedsstyrelsen afgivet en indstilling, hvori det konkluderes, at der er meget ringe beviser for effekten af defibrillatorer ved hjertestop uden for sygehus, hvis ikke der samtidig med hjertestoppet iværksættes en lægmandsindsats. Der mangler desuden dokumentation for patienternes hjernefunktion efter genoplivning. Indførelse af defibrillatorer kan derfor ikke begrundes med behandling af hjertestop uden for sygehus.

Dog nævner Sundhedsstyrelsen, at redderne vil have øget mulighed for genoplivning af patienter, der får hjertestop efter ambulancens ankomst til skadestedet eller får hjertestop ved ambulancetransport til mere specialiseret afdeling.

På den baggrund har Sundhedsstyrelsen ikke indstillet, at defibrillatorer indføres i alle akut-ambulancer, men anbefalet,

– at der optages forhandlinger i de enkelte sygehuskommuner med de involverede parter om udgifter i forbindelse med indførelse af defibrillatorer i akut-ambulancer,

[Sundhedsministeren]

- at der indføres landsdækkende registrering af patienter med hjertestop uden for sygehus med henblik på kvalitetsudvikling, samt
- at typen af defibrillatorer overlades til vurdering lokalt af de involverede parter.

Jeg har for øjeblikket under overvejelse, hvilke anbefalinger der med baggrund i Sundhedsstyrelsens indstilling skal udsendes.

Spm. nr. S 1120

Til kulturministeren (25/4 94) af:

H.P. Clausen (KF):

»Vil ministeren redegøre for de økonomiske og provenumæssige erfaringer med afgiften på uindspillede video- og audiobånd?«

Begrundelse

Af tal, bl.a. fra Leverandørforeningen af Audio/Videobånd, fremgår, at hensigten med lovgivningen slet ikke er opnået. Salget af navnlig videobånd er faldet drastisk (fra 14 mio. bånd i 1992 til 1/2 mio. i 1993). Grænsehandelen med bånd er steget stærkt, importen af bånd kan reelt ikke kontrolleres, og visse importører har simpelt hen standset importen af bånd. (Se Radiobranchen. April 1994, side 30-33).

Svar (4/5 94):

Kulturministeren (Jytte Hilden):

Kulturministeriet har forelagt spørgsmålet for Copy-Dan BÅNDKOPI, som den 2. maj 1994 har afgivet den i kopi vedlagte redegørelse. (Ikke optrykt her).

Efter en gennemgang af redegørelsen må Kulturministeriet være af den opfattelse, at den pr. 1. januar 1993 gennemførte båndafgiftsordning efter forventede indkørvingsvanskeligheder i 1993 nu synes at være på vej til at fungere efter sin hensigt.

Spm. nr. S 1065

Til *industri- og samordningsministeren* (19/4 94) af:

Inge Dahl-Sørensen (V):

»Hvorledes vil ministeren – i samarbejde med justitsministeren – sikre, at alle, der driver restaurationsvirksomhed på Christiania, har erhvervet næringsbrev (eventuelt tillige alko-

holbevilling), og at de desuden er registreret som momspligtige?«

Begrundelse

Af den redegørelse, som forsvarsministeren den 15. april 1994 afgav til Folketinget om Christiania, synes det indirekte at fremgå, at der stadig eksisterer ikkeregistrerede restaurationsvirksomheder i Christiania.

Svar (2/5 94):

Industri- og samordningsministeren (Mimi Jakobsen):

I medfør af de indgåede rammeaftaler mellem Christianias Kontaktgruppe og Forsvarsministeriet – senest rammeaftalen af 11. februar 1994 – gives bevillinger og næringsbrev kun til de virksomheder, der har fået brugsret til Christiania. For disse virksomheder søges der i medfør af § 5 i restaurationsloven gennem Københavns Magistrat om næringsbrev.

Alkoholbevilling gives og fornys i medfør af restaurationslovens § 11, stk. 2, af Landsbevillingsnævnet efter indstilling fra bevillingspolitiet i København.

Hvis der på Christiania drives restaurationsvirksomhed uden denne hjemmel, foreligger der en overtrædelse af restaurationsloven. Overtrædelser af restaurationsloven er en politimæssig opgave, der henhører under justitsministerens ressort. Der er stillet et tilsvarende spørgsmål til justitsministeren (spm. nr. S 1066), og jeg er bekendt med, at justitsministeren vil kommentere denne side af sagen.

Spm. nr. S 1068

Til *skatteministeren* (19/4 94) af:

Inge Dahl-Sørensen (V):

»Vil ministeren oplyse, med hvilken lov-hjemmel der er givet en del virksomheder i Christiania ret til at undlade at betale almindelig moms mod til gengæld at betale en særlig Christianiamoms til fristadens fælleskasse?«

Begrundelse

Ifølge Politiken den 12. april 1994 har Told- og Skattestyrelsen givet tilladelse til, af de af Christianias virksomheder, som alene handler med fristadens beboere, undlader at betale al-

[Inge Dahl-Sørensen]

mindelig moms. Til gengæld skal der betales en særlig Christianiamoms til fristadens fælleskasse. Af denne kasses beholdning indbetales årligt et skønnet beløb på 70.000-80.000 kr. til staten.

Svar (4/5 94):

Skatteministeren (Stavad):

Jeg har bemærket, at dagbladet Politiken i en artikel om Christiania den 12. april 1994 bl.a. har oplyst, at Christiania har indgået aftale med Told- og Skattestyrelsen om en såkaldt Christianiamoms til fristadens fælleskasse, og at der af dette beløb kun afregnes en del til ToldSkat.

Told- og Skattestyrelsen har oplyst, at der ikke er hjemmel til en sådan skitseret afregning af moms, og at der ikke er indgået nogen aftale med fristaden om en alternativ momsafregning.

Told- og skattemyndighederne har gennem årene udfoldet store bestræbelser for at få lovliggjort forholdene i Christiania vedrørende momsregistrering, regnskabsføring og afregning af moms. I 1984 blev der indgået en aftale med Christiania om fællesregistrering, en registreringsform, hvor flere virksomheder angiver og afregner moms under ét, jf. momslovens § 5. Virksomhederne hæfter solidarisk for betaling af moms.

Der har i de efterfølgende år flere gange været drøftelser med Forsvarsministeriet og Christiania om momsforholdet, og det har under disse drøftelser været en fast forudsætning for en lovliggørelse af Christiania, at momsafregningen var i overensstemmelse med de faktiske aktiviteter på Christiania.

Told- og Skattestyrelsen har videre oplyst, at der inden for de senere år er sket væsentlige ændringer i Christianiavirksomhedernes registreringsforhold. I januar 1990 var der kun 5 selvstændigt registrerede virksomheder mod 76 i april 1994.

Spm. nr. S 1118

Til kulturministeren (25/4 94) af:

Pernille Frahm (SF):

»Hvad er ministerens kommentarer til de aktuelle sager om transferaftaler, der involverer fodboldspillerne Henrik Larsen og Torben Frank?«

Begrundelse

I 1993 nedsatte ministeren et udvalg bestående af bl.a. repræsentanter for spillerne og for Kulturministeriet, der skulle se på de problemer, der er i transfersystemet. De to aktuelle sager viser, at problemet stadig er aktuelt.

Svar (2/5 94):

Kulturministeren (Jytte Hilden):

Transfersystemet i dansk såvel som i international fodbold består, indtil de kompetente parter selv eller en domstol eller lovgivning måtte afskaffe det.

Den arbejdsgruppe, som jeg sammen med arbejdsministeren har nedsat for at se på forholdene, har i sig selv ingen kompetence til at gennemtvunge ændringer. Den vil derimod kunne nå resultater i det omfang, de deltagende parter fra det professionelle fodboldarbejdsmarked kan enes derom.

Det er en vanskelig proces, som vi prøver at støtte, og som ikke bør yderligere vanskeliggøres af fokusering på konkrete enkeltaftaler, som medierne måtte vælge at beskæftige sig med.

Jeg nærer intet ønske om at gå ind i diskussion af enkelte spilleres forhold på det professionelle fodboldmarked.

Ifølge det for mig oplyste lægger arbejdsgruppen imidlertid vægt på at prøve at nå resultater, der har til formål at undgå gentagelsestilfælde af en art som de to nævnte sager, der i øvrigt også kun repræsenterer to ud af en række konkrete problemstillinger, der drøftes.

Spm. nr. S 1119

Til kulturministeren (25/4 94) af:

Pernille Frahm (SF):

»Vil ministeren komme med en status fra arbejdsgruppen om spillertransferproblematikken, herunder om arbejdsgruppen forventes at være færdig, før Folketinget tager på sommerferie?«

Begrundelse

I 1993 nedsatte ministeren en arbejdsgruppe, der skulle se på problematikken om spille-

[Pernille Frahm]

re og transferaftaler. To aktuelle sager om spillerne Torben Frank og Henrik Larsen viser, at problemstillingen fortsat er aktuell. Det er på tide, der findes en løsning. Arbejdsgruppen skulle helst ikke blive en syltekrukke.

Svar (2/5 94):

Kulturministeren (Jytte Hilden):

Arbejdsgruppen har indtil nu afholdt tre møder, hvor parterne har fremlagt og debatteret deres respektive synspunkter på en række forhold. Bestræbelserne på at bringe parterne til at mødes om konkrete resultater vil forhåbentlig lykkes, men det er efter det for mig oplyste næppe sandsynligt, at dette kan nå inden Folketingets sommerferie.

Arbejdsgruppens formand har imidlertid over for mig oplyst, at gruppens medlemmer er enige om, at det er vigtigt, at problemerne drøftes grundigt for at nå et brugbart resultat.

Spm. nr. S 1080

Til *sundhedsministeren* (21/4 94) af:

Aage Frandsen (SF):

»Hvilke øgede udgifter først og fremmest til sygesikring og sygehuse m.v. må der forventes, hvis Danish Crown på Samsø må lukke, hvorved der vil blive afskediget 100 medarbejdere ansat på selve virksomheden og skønsmæssigt 40 ansatte på virksomheder, der er afhængige af produktionen på Danish Crown?«

Begrundelse

Med den manglende etablering af Food Park Samsø er der risiko for, at slagteriet Danish Crown på Samsø må lukke, idet det herefter formentlig ikke vil være rentabelt at opretholde et slagteri på Samsø. Det vil umiddelbart betyde et tab på 100 arbejdspladser og skønsmæssigt 40 ansatte på arbejdspladser inden for bl.a. landbrug, transport m.v. Tidligere erfaringer viser, at når et område rammes af stor arbejdsløshed, bliver sygdomsfrekvensen, medicinforbruget og antallet af lægebesøg og så større.

Svar (4/5 94):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Det såkaldte Middellevetidsudvalg har for nylig offentliggjort rapporter, der påpeger en sammenhæng mellem belastede levekår og helbredsproblemer. Det fremgår endvidere, at der er en sammenhæng mellem arbejdsløshed og sundhedsmæssige problemer. Der kan dog ikke på det foreliggende grundlag foretages en beregning, som gør det muligt at angive en konkret beløbsstørrelse for sundhedsvæsenets omkostninger i forbindelse med arbejdsløshed.

Det er således ikke muligt at angive, hvilke eventuelle ekstra udgifter sundhedsvæsenet vil få, hvis Danish Crown på Samsø lukker.

Spm. nr. S 1081

Til *socialministeren* (21/4 94) af:

Aage Frandsen (SF):

»Hvilke øgede udgifter først og fremmest til bistandshjælp m.v. må der forventes på Socialministeriets konto og på Samsø Kommunes socialbudget, hvis Danish Crown på Samsø må lukke, hvorved der vil blive afskediget ca. 100 medarbejdere ansat på selve virksomheden og skønsmæssigt 40 ansatte på virksomheder, der er afhængige af produktionen på Danish Crown?«

Begrundelse

Med den manglende etablering af Food Park Samsø er der risiko for, at slagteriet Danish Crown på Samsø må lukke, idet det herefter formentlig ikke vil være rentabelt at opretholde et slagteri på Samsø. Det vil umiddelbart betyde et tab på formentlig 140 arbejdspladser på selve slagteriet og inden for bl.a. landbrug, transport m.v. De offentlige udgifter i den forbindelse vil først og fremmest dreje sig om dagpenge. Men der vil givetvis også være udgifter til bistandshjælp, da formentlig ikke alle de mennesker, der vil blive ramt af arbejdsløsheden, er dagpengeberettigede.

Svar (28/4 94):

Socialministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Samsø Kommune har oplyst:

»Samsø Kommune har beregnet følgende årlige merudgifter:

[Socialministeren]

Antal	Formel	I alt	Staten 50 pct.	Kommunen 50 pct.
7	7/8.852/12	743.568 kr.	371.784 kr.	371.784 kr.

Beregningen er sket under følgende forudsætninger:

- De lokale a-kasser har været kontakttet med henblik på at få oplyst, hvor mange af de forsikrede der ved ledighed ikke kan få udbetalt dagpenge (manglende anciennitet).
- Det er endvidere forudsat, at i 10 pct. af de øvrige arbejdspladser, der nedlægges (40), vil den ledige ikke kunne modtage understøttelse fra a-kasse. De øvrige forudsættes at være medlemmer af a-kasse og understøttelsesberettiget.
- Der er i ovennævnte vurdering *ikke foretaget beregning* af evt. supplement i henhold til bistandslovens § 37 A (eksempelvis store boligudgifter). En sådan beregning forudsætter et kendskab til hver enkelt ansøgers boligudgifter. Sådanne oplysninger er ikke til rådighed i socialforvaltningen. Det må dog forventes, at der i et vist omfang vil være behov for ydelser efter § 37 A til såvel bistandsklienter som til personer, der modtager understøttelse.
- I ovennævnte beregning er forudsat, at alle syv modtagere af bistandshjælp har forsørgelsespligt over for børn.«

Socialministeriet kan henholde sig til Samsø Kommunes beregninger, idet man i øvrigt skal henvise til Industriministeriets svar på spørgsmål nr. S 1084. Det fremgår heraf, at man ikke har fået tilstrækkelig garanti fra Danish Crown om, at arbejdspladserne på slagteriet vil blive opretholdt, såfremt staten indskyder 10 mio. kr. i Food Park Samsø. Under disse omstændigheder kan de øgede udgifter til kontanthjælp derfor under alle omstændigheder opstå uanset statsligt tilskud eller ej.

Spm. nr. S 1082

Til *arbejdsministeren* (21/4 94) af:

Aage Frandsen (SF):

»Hvilke øgede udgifter først og fremmest til dagpenge må der forventes på Arbejdsministeriets konto, hvis Danish Crown på Samsø må lukke, hvorved der vil blive afskediget ca. 100

medarbejdere ansat på selve virksomheden og skønsmæssigt 40 ansatte på virksomheder, der er afhængige af produktionen på Danish Crown?«

Begrundelse

Med den manglende etablering af Food Park Samsø er der risiko for, at slagteriet Danish Crown må lukke, idet det herefter formentlig ikke vil være rentabelt at opretholde et slagteri på Samsø. Det vil formentlig betyde et tab på 140 arbejdspladser på selve slagteriet og inden for bl.a. landbrug, transport m.v., hvilket vil medføre betydelige udgifter til dagpenge.

Svar (28/4 94):

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Vurdering af de dagpengemæssige konsekvenser – både på kort og lang sigt – i den skitserede situation må nødvendigvis gives med forbehold.

Omfanget af udgifter til dagpenge som følge af afskedigelse af ca. 100 medarbejdere på Danish Crown og 40 ansatte på produktionsmæssigt relaterede virksomheder vil på kort sigt afhænge af to faktorer: Antal afskedigede, som er medlemmer af en arbejdsløshedskasse, og som er berettigede til dagpenge samt personernes individuelle dagpengesats.

Antages det, at forsikringsmønstre blandt de afskedigede svarer til gennemsnittet for samtlige ledige, således at 80 pct. af de afskedigede er dagpengeberettigede med en gennemsnitlig udbetaling på 94 pct. af den maksimale dagpengesats, vil dette medføre en udgift på ca. 1,2 mio. kr. pr. måned.

På lidt længere sigt vil nogle af de foran forudsatte ledigblevne formentlig blive beskæftigede med andet arbejde, enten på Samsø eller ved bortflytning fra øen. Såfremt de ledigblevne får arbejde, som ellers ikke ville kunne besættes med andre ledige, mindskes udgifterne til dagpenge.

Ud over udgifter til dagpenge vil eventuelle afskedigelser kunne medføre udgifter til særlige

[Arbejdsministeren]

ge arbejdsmarkedspolitiske tiltag og til efterløn. I det omfang, der er tale om efterløn, reduceres udgifterne til dagpenge tilsvarende.

Af Industriministeriets svar på spørgsmål nr. S 1084 fremgår det, at man ikke har fået tilstrækkelig garanti fra Danish Crown om, at arbejdspladserne på slagteriet vil blive opretholdt, såfremt staten indskyder 10 mio. kr. i Food Park Samsø. Under disse omstændigheder kan de øgede udgifter til dagpenge derfor opstå uanset statsligt tilskud eller ej.

Spm. nr. S 1083

Til *indenrigsministeren* (21/4 94) af:

Aage Frandsen (SF):

»Er der lovmæssigt noget til hindring for, at Århus Amt og Samsø Kommune økonomisk går ind og støtter Food Park Samsø for at sikre 140 arbejdspladser, der skønmæssigt vil forsvinde, hvis slagteriet Danish Crown på Samsø må lukke?«

Begrundelse

Af dagspressen er det fremgået, at hverken amt eller kommune må gå ind og støtte en konstruktion som Food Park Samsø, og at det er derfor, et statsligt engagement har været inde i overvejelserne. At det skulle være tilfældet, fremgår ikke af den litteratur som behandler spørgsmålet.

Af Poul Carstensen: »Kommunerne og erhvervspolitikken«, 1993, side 117, fremgår det: »Det er muligt, at et kommunalt tilskud til for eksempel svineslagteriet på Samsø må anses for lovligt i forbindelse med en økonomisk krise eller omlægning af produktionen, fordi slagteriet er en af øens vigtigste virksomheder i forhold til landbrugsmulighederne på øen i øvrigt.«

Tilsvarende synspunkter på det generelle plan findes i Erik Harder: »Dansk kommunalforvaltning II«, 1987, side 55, og Matthiasen og Garde: »Kommunalret«, 1991, side 54.

I forhold til situationen på Samsø forekommer det med denne litteratur som baggrund helt oplagt, at en kommune og vel også et amt må yde støtte til et projekt som Food Park Samsø.

Svar (4/5 94):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Det har i de kommunale tilsynsmyndigheders ældre praksis været antaget, at selv om kommunal støtte til erhvervsvirksomheder ikke var lovlig, medmindre der forelå lovhjemmel, havde kommuner dog adgang til at støtte nødstedte virksomheder, hvis bevarelse var af essentiel betydning for kommunens økonomi. Denne adgang er oprindeligt blevet støttet på nødretslignende betragtninger, hvorefter det er anset for lovligt, at en kommune benytter sig af et ulovligt middel, nemlig direkte støtte til virksomheder, for at redde et større gode, kommunens økonomiske eksistens.

Under nutidige forhold – dvs. efter kommunalreformen, hvor antallet af kommuner og dermed kommunernes størrelse ændredes drastisk – forekommer det ikke sandsynligt, at betingelserne for at yde støtte vil kunne være opfyldt, idet lukning af en virksomhed normalt ikke vil true en kommunes økonomiske eksistens, jf. herved også betænkning nr. 1153/1988, side 93.

Således som den af spørgeren omtalte sag foreligger oplyst for mig, er det derfor min opfattelse, at det ikke efter kommunalfuldmagtsreglerne vil være lovligt at yde kommunal støtte til bevaring af slagteriet på Samsø.

Et kommunalt tilskud til en konkret nødstedt virksomhed vil i øvrigt nu også skulle forelægges for Europa-Kommissionen på grund af reglerne om statsstøtte i Traktatens art. 92-93.

Jeg har til brug for besvarelsen af spørgsmålet endvidere fra Industri- og Samordningsministeriet fået oplyst, at Industriministeriet tidligere har meddelt Århus Amtskommune, at amtskommunen ikke kunne yde et lån til Food Park Samsø for dermed at sikre produktionsfaciliteter for Danish Crown på Samsø. Baggrunden herfor er, at ydelse af et sådant lån vil være i strid med § 2, stk. 4, i lov nr. 383 af 20. maj 1992 om kommuners og amtskommuners deltagelse i erhvervsudviklingsaktiviteter, hvorefter der ikke via kommunal deltagelse i erhvervsudviklingsaktiviteter må ydes direkte finansiel støtte til enkelte virksomheder.

Den adgang, som industri- og samordningsministeren ved lov nr. 1089 af 22. december 1993 – der trådte i kraft den 19. marts 1994 – har fået til at dispensere fra § 2, stk. 4, omfatter

[Indenrigsministeren]

ifølge bemærkningerne til bestemmelsen kun enkelte, særligt beskrevne tilfældegrupper. Kommunal støtte for at bevare Danish Crown på Samsø er ikke omfattet heraf. I øvrigt bemærkes, at spørgsmålet om netop Danish Crown på Samsø blev rejst over for Folketingets Erhvervsudvalg i forbindelse med udvalgets behandling af lovforslag nr. L 22, uden at dette førte til ændringer i lovforslaget, der resulterede i nævnte lov nr. 1089 af 22. december 1993.

Spm. nr. S 1084

Til *industri- og samordningsministeren* (21/4 94) af:

Aage Frandsen (SF):

»Hvad er begrundelsen for, at regeringen ikke vil yde den nødvendige økonomiske støtte til Food Park Samsø, hvorved man nu risikerer, at slagteriet Danish Crown må lukke?«

Begrundelse

I forhold til den beretning, som Folketingets Erhvervsudvalg afgav den 15. december 1993 over erhvervsmulighederne på Samsø, forekommer det overraskende, at regeringen ikke vil gå ind og yde den nødvendige økonomiske støtte til at sikre etablering af Food Park Samsø.

Svar (28/4 94):

Industri- og samordningsministeren (Mimi Jakobsen):

I beretning nr. 2 fra Folketingets Erhvervsudvalg om erhvervsudviklingsmulighederne på Samsø (Alm. del – bilag 108) opfordredes regeringen til at undersøge de muligheder, der er for at skabe en langsigtet løsning på problemerne omkring Danish Crowns slagterianlæg på Samsø. I en sådan løsning skulle det bl.a. sikres, at arbejdspladserne bevares i det nuværende omfang frem til år 1999.

Regeringen har ikke fundet, at der i det grundlag for en løsning med fonden Food Park Samsø, der har været fremlagt, var tilstrækkelige garantier for arbejdspladsernes bevarelse i det nuværende omfang frem til år 1999. Danish Crown har været indstillet på uopsigelig-
hed af lejemaal i en 5-årig periode samt på at tilbagekøbe anlægget for 3,22 mio. kr. efter

5-års-perioden, såfremt Danish Crown efter denne periode nedlægger eller indskrænker produktionen, eller såfremt det ikke lykkes Food Park at tiltrække tilstrækkelige produktioner.

Danish Crown var endvidere indstillet på at afgive en hensigtserklæring om – med forbehold for force majeure og overordnede markeds- og selskabsmæssige ændringer – at søge afdelingens drift opretholdt i lejeperioden og efter en vurdering af de aktuelle forhold også efter lejeperiodens udløb.

Regeringen er enig i, at Danish Crown har strakt sig længere end normalt i sådanne forhold, og har i øvrigt ikke grund til at betvivle Danish Crowns motiver. Ud fra en samlet vurdering har regeringen imidlertid ikke fundet, at der i ovenstående lå en garanti, der opfylder det vilkår for arbejdspladsernes opretholdelse, der blev stillet af Folketingets Erhvervsudvalg.

Hertil kommer, at der med et samlet beløb på 13 mio. kr. ville være tale om en ganske betydelig støtte i forbindelse med projektet.

Endvidere må der anses at være en betydelig risiko for afsmittende virkning i forhold til andre lokalsamfund.

Endelig er det usikkert, hvorvidt projektet vil kunne godkendes af Europa-Kommissionen i henhold til EU-statsstøttere-
glerne.

Spm. nr. S 1085

Til *industri- og samordningsministeren* (21/4 94) af:

Aage Frandsen (SF):

»Hvad kan og vil regeringen gøre for beskæftigelsen på Samsø, hvis Danish Crown på Samsø må lukke?«

Begrundelse

Med den manglende etablering af Food Park Samsø er der risiko for, at slagteriet Danish Crown på Samsø må lukke, idet det herefter formentlig ikke vil være rentabelt at opretholde et slagteri på Samsø. Det vil umiddelbart betyde et tab på ca. 100 arbejdspladser på selve slagteriet og skønsmæssigt 40 arbejdspladser inden for bl.a. landbrug, transport m.v. Sammenholdt med, at arbejdsløsheden på Samsø i forvejen er meget høj, forekommer det ganske katastrofalt, hvis Samsø mister en arbejdsplads som Danish Crown, hvis der ikke

[Aage Frandsen]

kommer andre arbejdspladser til gengæld. Arbejdsløsheden vil formentlig stige fra de nuværende ca. 16 pct. til 25 pct.

Svar (28/4 94):

Industri- og samordningsministeren (Mimi Jakobsen):

Såfremt Danish Crown på Samsø må lukke, er regeringen indstillet på at tage initiativ med henblik på inden for de eksisterende rammer at undersøge alternative udviklingsmuligheder på øen. Et sådant arbejde vil foregå i samarbejde med Århus Amt og Samsø Kommune, det lokale erhvervsliv og de lokale arbejdsmarkedsorganisationer. Endvidere vil ekspertise fra relevante forskningsinstitutioner m.v. blive inddraget. Det vil i denne sammenhæng være naturligt at bygge videre på den del af Food Park Samsø, som indebærer udvikling af nye produkter og virksomheder inden for fødevarerbranchen.

Spm. nr. S 1124

Til *ministeren for udviklingsbistand* (25/4 94) af:

Gade (SF):

»Vil regeringen – i forlængelse af besvarelsen af spørgsmål nr. S 583 – på FN's konference på Barbados om bæredygtig udvikling i små østater give konkret tilsagn om dansk økonomisk støtte til de særligt udsatte østater og øsamfund i udviklingslandene?«

Begrundelse

I svaret til spørgeren på spørgsmål nr. S 583 af 28. januar 1994 gør ministeren det klart, at det er muligt for regeringen at bevilge beløb til de små østater. Efter spørgerens opfattelse er det meget vigtigt, at Danmark markerer sig positivt på denne første konference om opfølgning af Riokonferencen. Det bør ske ved et kontant tilsagn om økonomisk støtte. Efter spørgerens opfattelse bl.a. på vindenergiområdet.

Den næste store internationale FN-konference er næste år i København, hvilket yderligere bør forpligte Danmark til at markere sig positivt over for de mange ulande, der deltager i Barbadoskonferencen.

Svar (3/5 94):

Ministeren for udviklingsbistand (Helle Degn):

Det lå allerede i mit svar på spørgsmål nr. S 583 af 28. januar 1994, at vi fra regeringens side er rede til – inden for de rammer, som bl.a. den nye »Strategi for dansk udviklingspolitik frem mod år 2000« muliggør – at bistå med løsningen af de særlige problemer for de små østater, som er i fokus under den pågående FN-konference på Barbados om bæredygtig udvikling også i disse stater.

Dette giver vi naturligvis også på passende vis udtryk for under konferencen, og jeg er da helt enig med spørgeren i, at vi fra dansk side skal markere os positivt i opfølgningen af Rio-konferencen ikke blot i dette forum, men helt generelt. Hensynet til det sociale topmøde næste år i København spiller ikke nogen selvstændig rolle i denne forbindelse, men Barbadoskonferencen er naturligvis også en god lejlighed til at markedsføre Danmark som vært for denne store FN-konference.

Jeg kan endelig kun være enig med spørgeren i, at vindenergiområdet er en oplagt mulighed for en fremtidig dansk indsats i opfølgningen på Barbadoskonferencen.

Spm. nr. S 1126

Til *miljøministeren* (26/4 94) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»I Markedsudvalgets bilag 782, alm. del, oplyses det, at Kommissionen ved åbningsskrivelse af 28. marts 1994 har indledt traktatkrænkelsesprocedure vedrørende 9. ændring (PCP), og vil ministeren på den baggrund oplyse, hvorfor Kommissionen efter ministerens opfattelse begrunder sin opfattelse med henvisning til paragraf 24 i bekendtgørelse nr. 454 af 16. juni 1991, al den stund denne bekendtgørelse kun omhandler 8. ændring, og betyder det derfor, at der tillige er indledt en traktatkrænkelsesprocedure vedrørende 8. ændring (Benzen)?«

Begrundelse

Spørgeren forstår ikke Kommissionens henvisning til bekendtgørelse nr. 454 af 16. juni 1991, da denne bekendtgørelse efter spørgerens opfattelse ikke kan regulere 9. ændring af direktiv 91/173/EØF. Spørgeren ønsker der-

[LIII Gyldenkilde]

for med spørgsmålet at få belyst, om det er Kommissionen, der har fejlførtolket dansk lovgivning, om regeringen har gjort brug af bekendtgørelse nr. 454 i implementeringen af 9. ændring, eller om der også er indledt en traktatkrænkelsesprocedure vedrørende 8. ændring.

Svar (3/5 94):

Miljøministeren (Svend Auken):

Bekendtgørelse nr. 454 af 16. juni 1991 er en samlebekendtgørelse, der indeholder bestemmelser om konkrete begrænsninger af salg og anvendelse af en række nærmere angivne farlige kemiske stoffer og produkter til specielt angivne formål. Dernæst indeholder bekendtgørelsen en række generelle bestemmelser om egenkontrol og om dispensation, kontrol og straf, som gælder i forhold til alle disse anvendelsesbegrænsninger.

Implementeringen af 9. ændring af direktiv 91/173/EØF er bl.a. sket ved bekendtgørelse nr. 446 af 7. juni 1992, der specifikt vedrører PCP, men som lovteknisk er udformet som en ændringsbekendtgørelse til bekendtgørelse nr. 454. Med andre ord er den konkrete anvendelsesbegrænsning af PCP nu indarbejdet i samlebekendtgørelsen, således at dennes generelle bestemmelser, herunder dispensationsadgangen, nu formelt set også gælder for PCP.

Kommissionens henvisning til bekendtgørelse nr. 454 vedrører således alene PCP. Der er ikke tale om, at der også er indledt en traktatkrænkelsesprocedure vedrørende 8. ændring (Benzen).

Spm. nr. S 1143

Til miljøministeren (27/4 94) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Hvad agter ministeren at gøre for at opretholde det danske forbud mod import af smykker med nikkel, som fører til eksem for hver femte kvinde i Danmark og til invaliditet for mange?«

Begrundelse

I EU-systemet arbejdes der på et forslag om mærkning af smykker indeholdende nikkel. Her i landet har vi forbud mod smykker indeholdende nikkel, da det længe har været klar-

lagt, at nikkel i smykker kan medføre nikkeleksem, der kan føre til invaliditet. Vores forbud her i landet skal vi gøre alt for at opretholde. Det må være forbrugers sundhed, der tages hensyn til, og ikke smykkeindustrien.

Svar (6/5 94):

Miljøministeren (Svend Auken):

Rådet har vedtaget en fælles holdning til forslag til direktiv om 14. ændring af direktiv 76/769/EØF om begrænsning af markedsføring og anvendelse af visse farlige stoffer og præparater. 14. ændring omhandler nikkel i produkter, der er beregnet til at komme i direkte og langvarig berøring med huden (f.eks. smykker).

Rådets fælles holdning er inspireret af den danske bekendtgørelse om forbud mod salg og om mærkning af visse nikkelholdige produkter. Den indeholder således i lighed med den danske bekendtgørelse et forbud mod nikkel i de omhandlede produkter, såfremt nikkelaftgifelsen til huden er større end 0,5 mikrogram pr. cm² pr. uge.

For stikker, der indsættes i hullede ører og andre legemsdele, foreslås i den fælles holdning, at nikkel forbydes i koncentrationer over 0,05 pct., hvilket svarer til et totalforbud.

Da Rådets fælles holdning stort set svarer til den danske bekendtgørelse, hvilket jeg finder meget tilfredsstillende, kontaktede jeg, umiddelbart efter at denne var oversendt til Europa-Parlamentet til 2. behandling, formanden for Parlamentets Miljøudvalg og orienterede ham om, hvor vigtigt forslaget var for beskyttelsen af allergikere, samt opfordrede ham til at gøre, hvad han kunne for at sikre, at den fælles holdning blev tiltrådt af Parlamentet. Jeg bad formanden om at gøre udvalgets medlemmer bekendt med min henvendelse og orienterede samtidig de danske EF-parlamentarikere om min henvendelse til formanden for Miljøudvalget. Min henvendelse skal ses på baggrund af, at Parlamentet ved 1. behandlingen havde foreslået at erstatte forbudet mod nikkel med en mærkningsordning.

Jeg finder det på denne baggrund meget beklageligt, at Parlamentets Miljøudvalg den 25. april 1994 vedtog et forslag til hensigtserklæring om forkastelse af den fælles holdning. Ved afstemningen i Parlamentets plenarforsamling den 4. maj 1994 opnåede forslaget om forka-

[Miljøministeren]

telse af den fælles holdning imidlertid ikke det nødvendige flertal, hvorfor Parlamentet indirekte har godkendt Rådets fælles holdning, som herefter må forventes endeligt vedtaget på et kommende rådsmøde.

Dette betyder, at den danske beskyttelse af allergikere mod nikkel vil blive udbredt til hele EF.

Spm. nr. S 1116

Til *fiskeriministeren* (25/4 94) af:

Birthe Rønn Hornbech (V):

»Er ministeren enig i, at der ved overtrædelser af fiskerilovgivningen efter retspraksis sker konfiskation af omsætning og ikke af udbyttet, og er ministeren enig i, at dette er en forskelsbehandling i forhold til overtrædelser af straffeloven f.eks. med hensyn til salg af narkotika, og vil ministeren gennem lovgivning sikre, at der ved konfiskation i forbindelse med overtrædelser af særlovgivningen ikke sker en strengere bedømmelse end ved alvorlige overtrædelser af straffelovgivningen?«

Begrundelse

Ved Højesterets dom optrykt i UfR 1982, side 1087, bestemte Højesteret, at der i en sag vedrørende ulovligt fiskeri ved fastsættelse af konfiskationsbeløbet ikke kunne ske fradrag for f.eks. løn til mandskabet. Denne dom, der har dannet grundlag for senere retspraksis, synes at anlægge et synspunkt, hvorefter omsætning uden fradrag for omkostninger lægges til grund, uagtet straffeloven taler om konfiskation af udbyttet.

Der synes ikke at være tale om lighed, idet Højesteret ved overtrædelse af straffelovens regler om narkotikasalg synes at have anlagt en mildere bedømmelse, idet det ved en række principielle domme optrykt i UfR 1969, side 828, 831 og 833, er fastslået, at kun nettoudbyttet skulle konfiskeres.

Svar (5/5 94):

Fiskeriministeren (Bjørn Westh):

Det stillede spørgsmål har været til høring i Justitsministeriet, der har oplyst følgende:

»Såvel i sager om ulovligt fiskeri som i sager vedrørende narkotikaforbrydelser anvendes straffelovens almindelige bestemmelser om

konfiskation, jf. således navnlig straffelovens § 75. Ifølge denne bestemmelse kan udbytte ved en strafbar handling eller et hertil svarende beløb helt eller delvis konfiskeres.

Som anført i Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. S 1033 fremgår det af motiverne til straffelovens § 75, at der som hovedregel kan ske konfiskation af udbytte af en kriminel handling med fradrag af de udgifter, der er afholdt i forbindelse med dets indvinding. Udgifter, der har en vis nærmere forbindelse med et selvstændigt strafbart forhold, kan dog ikke fradrages. Som eksempel herpå nævnes udgift til vederlag til en person, der har medvirket til lovovertrædelsen.

I Højesterets dom, gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 1982, side 1087, fastsatte Højesteret konfiskationsbeløbet til det ved salget indkomne provenu før moms og efter fradrag for udgifter til kommission, halafgift, fiskeriforening, bropenge og losning. Der blev derimod ikke tilladt fradrag for den del af udbyttet, der var udbetalt til medhjælperen. Højesterets afgørelse indebærer således ikke, at der i sager om ulovligt fiskeri sker konfiskation af hele omsætningen uden fradrag for omkostninger.

Af Højesterets afgørelser, gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 1969, side 828, 831 og 833, fremgår, at der ved narkotikaforbrydelser som udgangspunkt sker konfiskation af fortjeningen, svarende til forskellen mellem indkøbsprisen og salgssummen, og at der ikke sker fradrag af vederlag, der er ydet for medvirken, jf. herved navnlig Højesterets dom gengivet side 828 ff. Der er således i relation til spørgsmålet om fradrag for udgiften til medhjælperen ikke nogen uoverensstemmelse mellem Højesterets afgørelser vedrørende narkotikaforbrydelser og Højesterets afgørelse vedrørende ulovligt fiskeri.

Som anført i besvarelsen af spørgsmål nr. S 1033 er det domstolene, der efter en konkret vurdering fastsætter størrelsen af en evt. konfiskation på grundlag af straffelovens almindelige regler og principper. Det gælder såvel sager om ulovligt fiskeri som sager vedrørende narkotikaforbrydelser. Justitsministeriet finder ikke, at der er behov for en lovændring på dette område.«

Idet jeg henholder mig til Justitsministeriets svar, kan jeg oplyse, at jeg ikke har planer om at tage initiativer af lovgivningsmæssig karakter.

Spm. nr. S 1117

Til *indenrigsministeren* (25/4 94) af:

Birthe Rønn Hornbech (V):

»Vil ministeren nærmere oplyse, hvorvidt personer fra det tidligere Jugoslavien, der er kommet til Danmark efter at have rejst gennem flere sikre lande, vil blive udsendt til første asylland i forbindelse med ministerens løfte om, at krigsramte skal kunne søge asyl efter udlændingeloven?«

Begrundelse

I ministerens redegørelse af 27. oktober 1993 fremgik det, at der i foråret 1993 var fremkommet oplysninger om, at en del af de indrejste personer ikke kom umiddelbart fra krigszonen, men kom til Danmark med arrangerede busrejser efter at have fundet beskyttelse i andre lande. En undersøgelse viste, at en overvejende del af asylansøgerne fra Bosnien-Hercegovina, der ankom til Danmark, havde haft et længerevarende ophold i et eller flere lande forud for indreisen til Danmark.

Svar (9/5 94):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Efter § 14 i lov om opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. kan udlændingemyndighederne i tilfælde, hvor en person med midlertidig opholdstilladelse efter loven ansøger om asyl i medfør af udlændingeloven, bestemme, at denne ansøgning ikke færdigbehandles, så længe den pågældende har opholdstilladelse i medfør af loven om midlertidig opholdstilladelse. Udskydelsen af sagsbehandlingen af en ansøgning i henhold til udlændingelovens § 7 kan dog ikke udstrækkes ud over 2 år fra det tidspunkt, hvor beslutningen herom er taget. Det samme gælder i henhold til lovens § 15 for personer, der oprindeligt er indrejst til Danmark som spontane asylansøgere, men som efterfølgende er givet midlertidig opholdstilladelse.

En person, der er givet midlertidig opholdstilladelse i henhold til loven om midlertidig opholdstilladelse, vil få sin asylansøgning behandlet i overensstemmelse med den normale procedure for behandling af ansøgninger om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7.

Det følger af udlændingelovens § 7, stk. 3, at opholdstilladelse efter § 7, stk. 1 og 2, kan nægtes, såfremt udlændingen allerede har opnået beskyttelse i et andet land eller på grund af længerevarende ophold, derboende nære slægtninge eller andre tilsvarende forhold har nærmere tilknytning til et andet land, hvor udlændingen må antages at kunne opnå beskyttelse.

Udlændingelovens § 7, stk. 3, vil også gælde i tilfælde, hvor asylsagsbehandlingen har været udskudt i medfør af § 14 i lov om midlertidig opholdstilladelse for visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v.

Direktoratet for Udlændinge og Flygtninge-nævnet, der træffer afgørelse i asylsager, vil således i forbindelse med behandlingen af de pågældende asylansøgninger på baggrund af oplysningerne i den enkelte sag vurdere, om et andet land vil kunne tjene som den pågældende asylansøgers første asylland i overensstemmelse med bestemmelsen i udlændingelovens § 7, stk. 3.

Spm. nr. S 1140

Til *undervisningsministeren* (27/4 94) af:

Birthe Rønn Hornbech (V):

»Kan det virkelig være rigtigt, at indvandre-re med lov om orlov i hånden kan unddrage sig danskundervisningen, og er det ikke i strid med hensigterne i det af ministeren fremsatte lovforslag om indvandrerundervisning?«

Begrundelse

Avisforlydender vil vide, at indvandre-re i Birkerød Kommune med lov om orlov i hånden har kunnet undslå sig for at deltage i indvandrerundervisning. Dette synes dels at være i strid med integrationsbestræbelserne, senest udmøntet i undervisningsministerens lovforslag om indvandrerundervisning, dels må man frygte, at mange, der i realiteten slet ikke ønsker undervisning eller at være til rådighed for arbejdsmarkedet, vil søge orlov alene for at unddrage sig indvandrerundervisning.

Svar (9/5 94):

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Så vidt jeg er orienteret, er spørgsmålet stillet på baggrund af en sag opstået i Birkerød

[Undervisningsministeren]

Kommune, hvor nogle indvandrerkvinder, der modtager kontanthjælp, har fået bevilget orlov til børnepasning, hvorved deres deltagelse i sprogundervisning stilles i bero i orlovsperioden.

Et hovedsigte med mit forslag til lov om ændring af lov om undervisning af voksne indvandrere er bl.a. igennem en forbedret informationsindsats at sikre, at gruppen af indvandrere gør mere systematisk brug af det amtskommunale tilbud om undervisning i dansk sprog og danske samfundsforhold.

Over for dette står så hensynet til forældres ret til orlov til børnepasning. Som reglerne for forældreorlov ser ud i dag, har indvandrere, der modtager kontanthjælp, ret til at tage forældreorlov på lige fod med danske statsborgere.

Jeg må indrømme, at jeg har vanskeligt ved at forestille mig, at indvandrere søger forældreorlov med det ene sigte bevidst at unddrage sig danskundervisningen.

Jeg er opmærksom på, at indenrigsministeren har foreslået, at der nedsættes en hurtigtarbejdende arbejdsgruppe, hvori også Undervisningsministeriet skal indgå, der nøjere skal undersøge, hvorvidt der overhovedet er noget problem af nævneværdigt omfang.

Jeg synes, det er en god idé på denne måde at danne sig et overblik over de faktiske kendsgerninger.

Spm. nr. S 1130

Til *sundhedsministeren* (26/4 94) af:

Birgitte Husmark (SF):

»Vil ministeren – eventuelt i form af forbud mod videre aktivitet – sikre, at en privatklinik ikke uhindret kan fortsætte sin aktivitet på trods af strubevis af klagesager, der har resulteret i, at Patientklagenævnet har udtalt kritik i henhold til lægelovens § 6, således som det fremgår af Københavns stadslæges årsberetning for 1993?«

Begrundelse

Af omtalte årsberetning fremgår det på side 37, at der i 1993 er truffet afgørelse i 11 sager, hvoraf Patientklagenævnet fandt at der forelå fejl i de 9. Blandt fejlene omtales forkert operations teknik, der resulterede i i alt 3 korrigerende operationer, en operation, som var util-

strækkelig i forhold til formålet, og en operationsform, der var helt uegnet til formålet.

Svar (6/5 94):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Jeg skal i anledning af spørgsmålet anføre, at der ikke i lovgivningen på sundhedsområdet er lovhjemmel til at udstede forbud mod, at en person, der ikke har autorisation som læge, ejer og driver en privatklinik. Den pågældende person må blot ikke betegne sig som læge eller på anden måde vække urigtige forestillinger om, at han er læge.

Den lægelige behandling, som patienterne modtager på en klinik, som er ejet af en person, der ikke har autorisation som læge, sker på det ansatte sundhedspersonales ansvar. Det ansatte sundhedspersonale er således uanset ansættelsesforholdets karakter ansvarligt for behandlingen af de enkelte patienter.

En ansat læge skal således til enhver tid udvise omhu og samvittighedsfuldhed i sin gerning som læge, og gør lægen ikke det, er den pågældende ansvarlig efter lægeloven og vil kunne gives en tilrettevisning af Patientklagenævnet. I tilfælde af, at en læge har udvist gentagen eller grovere forsømmelse i sin gerning som læge, vil den pågældende kunne straffes med bøde eller hæfte. Hvis udøvelsen herudover har været til fare for patienten, vil den pågældende tillige kunne fratages sin autorisation som læge.

Reglerne i lægeloven sikrer således, at myndighederne kan skride ind over for en læge, som har udvist grovere eller gentagen forsømmelse i sin gerning som læge. Der er ikke efter lægeloven mulighed for at skride ind over for den pågældende læges arbejdsgiver, når denne ikke er læge, idet den ansatte læge i dette tilfælde udfører arbejdet på sit eget ansvar.

Som det fremgår af stadslægens årsrapport, har de pågældende læger netop modtaget klare tilrettevisninger fra Patientklagenævnet.

Spm. nr. S 1134

Til *sundhedsministeren* (27/4 94) af:

Birgitte Husmark (SF):

»I forlængelse af svaret af 16. marts 1994 på spørgsmål nr. S 810 bedes ministeren oplyse, hvilken reaktion den danske ambassade i Washington har fået på regeringens henvæn-

[Birgitte Husmark]

delse til de amerikanske myndigheder med henblik på at få udvirket en amerikansk accept til at frigive det materiale om Thuleulykken, som befinder sig på Statens Institut for Strålehygiejne.«

Svar (6/5 94):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Sundhedsministeriet har i anledning af det stillede spørgsmål indhentet oplysninger fra Udenrigsministeriet. I forlængelse af mit svar af 16. marts 1994 på spørgsmål nr. S 810 kan jeg på baggrund heraf oplyse, at ambassaden i Washington endnu ikke har modtaget endeligt svar på henvendelsen vedrørende frigivelse af det materiale om Thuleulykken, som befinder sig på Statens Institut for Strålehygiejne. De amerikanske myndigheder gennemgår for nærværende materialet, og man har stillet i udsigt, at en afgørelse kan forventes snarest.

Spm. nr. S 1175

Til trafikministeren (3/5 94) af:

Klaus Hækkerup (S):

»Vil ministeren, efter at Københavns Amt har forkastet principaftalen mellem ministeren og amtet om i fællesskab at finansiere 4 store vejanlæg i hovedstadsområdet, sikre, at de på finansloven for 1994 og i budgetoverslagsårene afsatte midler, der var tænkt anvendt i forbindelse med aftalen, anvendes til, at der allerede i indeværende år påbegyndes en udvidelse af de statslige vejanlæg, der indgik i aftalen, som f.eks. udbygningen af Helsingørmotorvejen mellem Øverødvej og Jægersborg?«

Svar (9/5 94):

Trafikministeren (Trøjborg):

Amtets beslutning om ikke at vedstå samfinansieringsaftalen indebærer, at staten på ny må overveje situationen i hovedstadsområdet.

Det er min klare indstilling, at de penge, der er afsat til gennemførelse af aftalen, skal forblive i hovedstadsområdet.

Jeg synes imidlertid, det vil være naturligt nu at prøve at se hovedstadsområdets trafikinvesteringer i en lidt større sammenhæng, idet der i området er en række trafikinvesteringer, som trænger sig på.

Formen, hvorunder dette kan ske, er endnu ikke fastlagt, men en mulighed er at gennemføre et udredningsarbejde, der omfatter de strækninger, som indgik i samfinansieringsaftalen, øvrige motorvejsstrækninger med kapacitetsproblemer samt overvejelser vedrørende den kollektive persontrafik.

En foreløbig vurdering efter samfinansieringsaftalens bortfald fører til, at der i hvert fald bør gennemføres en renovering af broer m.m. på Helsingørmotorvejen, men jeg kan ikke på nuværende tidspunkt sige noget om det tidsmæssige eller om, hvilke andre investeringer der kan blive tale om at foretage.

Spm. nr. S 1142

Til fiskeriministerens (27/4 94) af:

Niels Højland (FP):

»Kan ministeren bekræfte en oplysning om, at russiske fiskerifartøjer alene i Neksø Havn på Bornholm har landet 3.400 ton fisk pr. 14. april 1994 på trods af, at Rusland for hele 1994 har en kvote på 3.000 ton i Østersøen, oplysninger, der endda skulle være det danske Fiskeriministerium bekendt, og hvad vil ministeren foretage sig i den anledning, såfremt oplysningerne er korrekte?«

Begrundelse

Spørgeren har under et to dages besøg på Bornholm fået oplyst, at russiske fiskere for længst har opfisket deres kvote for hele 1994.

Rusland har en kvote på 3.000 ton for hele 1994, men har alene i Neksø Havn landet 3.400 ton pr. 14. april 1994, og de russiske fiskere fortsætter ufortrødent.

Det er spørgerens opfattelse, at ministeren og flertallet bag den førte fiskeripolitik har et meget alvorligt forklaringsproblem over for de bornholmske fiskere og dansk fiskeri, såfremt oplysningerne kan bekræftes.

Det er endvidere spørgerens opfattelse, at der generelt er uhyrligt lidt styr på de kvotetildelinger, der er fastsat for fiskeriet i Østersøen, når det tilsyneladende kun er Danmark, der strengt overholder indgåede aftaler. Det er ikke retfærdigt.

Det er spurtelig spørgerens opfattelse, at fiskeriet i Østersøen skal foregå på ens vilkår, og som en konsekvens af de øvrige landes manglende evner til at overholde aftalerne skal dan-

[Niels Højland]

ske fiskere ikke stilles ringere, men straks have lov til at fiske frit uden at være bundet af en lav kvote. Når andre lande bare fisker løs og havet tilsyneladende vrimler med torsk, er der ingen grund til, at danske fiskere ikke skulle have lov til at deltage i dette givtige fiskeri.

Svar (5/5 94):

Fiskeriministeren (Bjørn Westh):

Russiske landinger i Danmark af torsk fra Østersøen udgjorde medio april 1994 ca. 3.700 t. Landingstallene er beregnet på grundlag af oplysninger fra danske fabrikker og andre modtagere af fisk.

Den baltiske Fiskerikommission har for 1994 fastsat den russiske kvote i Østersøen til 3.000 t. Denne mængde kan imidlertid være forhøjet gennem fiskeriaftaler med andre Østersølande. Det er endvidere muligt, at overførsler fra private firmaer og selskaber i andre baltiske lande har betydet en forøgelse af de samlede russiske fangstmuligheder for torsk.

Fiskeriministeriet har således ikke i øjeblikket grundlag for at fastslå, at den russiske årskvote er fuldt udnyttet.

Fra dansk side har man med omgående virkning gennemført en ordning, således at oplysninger om landinger i Danmark af fisk fra fartøjer hjemmehørende i Rusland, Polen, Estland, Letland og Litauen meddeles myndighederne i disse lande. Det forventes, at disse informationer vil bidrage til en effektiv overvågning af kvoteudnyttelsen i de østeuropæiske lande.

Jeg kan endvidere oplyse, at sagen vil blive taget op på et møde i Visby den 23. maj 1994 mellem fiskeriministrene fra Østersølandene, hvor man bl.a. vil drøfte foranstaltninger, der kan forbedre kvotekontrollen i Østersøområdet. Fra dansk side vil vi arbejde for, at udveksling af statistik over landinger i udlandet bliver et prioritetsområde.

Spm. nr. S 1148

Til *fiskeriministeren* (28/4 94) af:

Niels Højland (FP):

»Kan ministeren oplyse, om systemet med individuelle kvoter planlægges at fortsætte i 1995, og i bekræftende fald, hvilke kriterier der skal lægges til grund for udvælgelsen?«

Begrundelse

I øjeblikket er de fiskerbåde, som ikke har en individuel kvote, nødsaget til at sejle væk fra Østersøen. Dette medfører, at deres mulighed for at bevise deres afhængighed af torskefiskeriet bliver stærkt forringet, så de i fremtiden måske bliver udelukket fra at deltage i Østersøfiskeriet, såfremt fiskerettighederne bliver fordelt efter samme kriterier som dem, der er fastsat i forbindelse med forsøgsfiskeriet for indeværende år.

Svar (5/5 94):

Fiskeriministeren (Bjørn Westh):

Det er en betingelse for deltagelse i det igangværende forsøg med individuelle mængder i torskefiskeriet i Østersøen, at fartøjerne kan dokumentere en vis traditionel afhængighed af torskefiskeriet. Der indgår ca. 50 fartøjer i forsøget.

Formålet med forsøget er at undersøge, om fiskerne kan opnå en bedre planlægning af fiskeriet og en bedre økonomi ved i højere grad selv at kunne tilrettelægge fiskeriet over en længere periode.

Forsøget vil løbende blive fulgt. Hvis forsøget giver positive resultater, vil jeg lægge op til, at man fremover på et bredere grundlag, dvs. ved inddragelse af et langt større antal fartøjer, regulerer med individuelle fangstmængder.

Det er dog endnu for tidligt at drage nogen konklusioner af forsøget. Det er derfor heller ikke muligt på nuværende tidspunkt at tage stilling til, i hvilket omfang forsøget skal udnyttes i mere permanente ordninger i 1995, og hvilke kriterier der skal anvendes ved tildeling af individuelle fangstmængder.

Spm. nr. S 1149

Til *fiskeriministeren* (28/4 94) af:

Niels Højland (FP):

»Kan ministeren oplyse, om det er hensigten, at den bornholmske fiskerflåde fremover kun skal bestå af de 52 både, der er udtaget til forsøget med individuelle kvoter?«

Begrundelse

Spørgeren er alvorligt bekymret for, at man i Fiskeriministeriet arbejder med planer for, at

[Niels Højland]

der i Østersøen fremover kun skal deltage omkring 50 både fra dansk side.

Svar (5/5 94):

Fiskeriministeren (Bjørn Westh):

Formålet med det igangværende forsøg med individuelle mængder, hvori der indgår ca. 50 fartøjer, er at undersøge, om der ved en ændring af reguleringssystemet på længere sigt kan skabes mere hensigtsmæssige fiskerivilkår for Østersøflåden som helhed.

Jeg kan derfor klart afvise, at der er planer om fremover at begrænse fiskerimulighederne i Østersøen til de fartøjer, der i dag indgår i forsøget.

Der henvises i øvrigt til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. S 1148.

Spm. nr. S 1150

Til *fiskeriministeren* (28/4 94) af:

Niels Højland (FP):

»Kan ministeren oplyse, om ministeren overvejer at ændre Fiskerikontrollens opgaver, således at kontrollen kan komme til at spille en aktiv rolle i forbindelse med klassificering af fisk og gerne på bekostning af andre kontrol-opgaver?«

Begrundelse

Spørgeren er blevet gjort bekendt med, at systemet vedrørende klassificering af fisk i dag foregår ved, at skipperen selv klassificerer sine fisk.

Klasserne er E, A og B, hvor E er højeste prioritering.

Klassificeringen bruges til at kvalitetsbestemme fisken og er samtidig bestemmende for, til hvilken minimumspris fisken må sælges, jf. PO-ordningen.

Det er en udbredt opfattelse, at industrien modarbejder PO-systemet ved at tvinge udenlandske leverandører til at acceptere en nedklassificering af fangsten uanset fiskens kvalitet.

Spørgeren er derfor interesseret i, om ministeren vil omprioritere Fiskerikontrollens arbejdsopgaver, således at kontrollen i stedet for at chikanere fiskerne hjælper fiskerne med at få en ordentlig klassificering af deres fisk og dermed hjælper fiskerne i den hårde og unfair konkurrence med udenlandske fiskere.

Svar (5/5 94):

Fiskeriministeren (Bjørn Westh):

En stor del af kontrollen med fisk, der landes i Danmark, foregår ved, at Fiskerikontrollen er til stede dagligt på hovedparten af fiskeauktionerne og landingsstederne. Ud over en mængdemæssig kontrol gennemføres kontrol med fiskens kvalitet, herunder den størrelses- og friskhedsklassificering, der er foretaget af fiskerne i henhold til EU's markedsordning, inden fisken sættes op på auktionen. Udenlandske fiskere, der sætter deres fisk til salg på en auktion, er underlagt den samme kontrol.

Med virkning fra den 15. maj 1994 vil der for direkte landinger af fisk og fiskevarer fra tredjelands fartøjer bortset fra EØS-lande blive foretaget en sundhedskontrol, der svarer til den sundhedskontrol, der udøves med den øvrige import. For fiskerfartøjer fra EØS-lande gælder i forholdet til kontrollen med EU-fiskerfartøjer gensidighed, hvad angår kontrol med landinger, i henhold til EØS-aftalen.

På den baggrund finder jeg ikke grundlag for en ændret prioritering af kontrollens opgaver.

Spm. nr. S 1061

Til *undervisningsministeren* (19/4 94) af:

Bertel Haarder (V):

»Vil ministeren undlade at godkende erhvervsskolevedtægter, der udelukker, at andre end medlemmer af bestemte organisationer kan udpeges til skolens bestyrelse?«

Begrundelse

Spørgsmålet stilles bl.a., fordi Dansk Handel og Service i sin månedsavis fra oktober 1993 vil have sikkerhed for, at alle bestyrelsesmedlemmer tillige skal være medlemmer af arbejdsgiver/arbejdstagerorganisationer inden for skolens virkefelt. Det vil f.eks. udelukke medlemmer af den kristelige fagbevægelse, der nu har landets femtestørste a-kasse.

Svar (2/5 94):

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Reglerne om godkendelse af vedtægter findes i erhvervsskoleloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 790 af 28. september 1993. Det fremgår af

[Undervisningsministeren]

lovens § 5, stk. 2, at bestyrelsen normalt skal bestå af 6-12 medlemmer, hvoraf 1 medlem udpeges af amtsrådet og mindst 1 medlem af kommunalbestyrelser. Bestyrelsens øvrige medlemmer skal så vidt muligt tilsammen dække skolens virkefelt. Arbejdsgiver- og arbejdstagerrepræsentanterne skal være ligeligt repræsenterede og have tilknytning til det geografiske område og til det arbejdsmarked, som skolen dækker.

Det følger af denne bestemmelse, at nogen må udelukkes fra bestyrelsen i det mindste af rent pladsmæssige grunde.

For at sikre, at vedtægterne har den fornødne klarhed, skal det endvidere fremgå, hvilke organisationer der udpeger medlemmerne til bestyrelsen.

Bestemmelsen har siden lovens ikrafttræden været administreret i overensstemmelse med bemærkningerne til lovforslaget. Det hedder bl.a. heri:

»Bestyrelsesmedlemmerne skal så vidt muligt dække skolens virkefelt.

Der tænkes ikke blot på erhvervsuddannelserne, men også på de øvrige uddannelser og aktiviteter, skolen tilbyder, dog således at hvert uddannelses- og aktivitetsområde ikke kan forvente en særlig repræsentant . . .

Bestyrelsesrepræsentanter for arbejdsgivere og arbejdstagere skal forstås i vid forstand og repræsentere organisationer, foreninger og virksomheder med de fornødne uddannelsesinteresser . . .

Bestyrelsens vedtagelse af vedtægter og indstilling til Undervisningsministeriet om godkendelse heraf må tages som udtryk for, at man finder skolens faglige område dækket.«

Ministeriet har i overensstemmelse hermed undladt at blande sig i, hvilke organisationer der udpeger medlemmer til den enkelte skoles bestyrelse, medmindre de indstillede vedtægter har været i strid med erhvervsskoleloven.

Der vil ikke være hjemmel til at følge det forslag, som spørgsmålet indeholder.

Endelig kan jeg oplyse, at størrelsen af en arbejdsløshedskasse ikke i sig selv er udtryk for, om en bestemt organisation har en given uddannelsesinteresse.

Spm. nr. S 1144

Til *ministeren for kommunikation og turisme* (28/4 94) af:

Svend Aage Jensby (V):

»Hvad er ministerens bemærkninger til artiklen i Børsen den 25. april 1994, idet det navnlig ønskes oplyst, hvad ministeren vil gøre for at sikre Konkurrencerådet indsigt i Jet-Posts økonomiske relationer til Post- og Telegrafvæsenet?«

Begrundelse

I artiklen i Børsen den 25. april 1994 begrundes, at postvæsenets eget kurerfirma, Jet-Post, i virkeligheden konkurrerer med en række private budfirmaer på ulige vilkår. Det er umuligt for Konkurrencerådet og endnu mere for presse og offentlighed at gennemskue Jet-Posts egentlige økonomiske status, og hvilke relationer firmaet har til P&T.

Svar (6/5 94):

Ministeren for kommunikation og turisme (Helge Mortensen):

Generelt set finder jeg ikke, at artiklen i Børsen den 25. april 1994 giver en dækkende og rimelig beskrivelse af de økonomiske vilkår for Postvæsenets Jetposttjeneste. Dette skal jeg forsøge at begrunde nærmere i det følgende.

For det første er det ikke korrekt, når det angives, at Jetposttjenesten ikke belastes med udgifterne til registreringsafgift for de køretøjer, som benyttes af Jetposttjenesten.

For det andet kan det ikke bebrejdes P&T og Jetposttjenesten, at regnskabsføringen foregår i overensstemmelse med lov om statens regnskabsvæsen og ikke efter årsregnskabsloven. Det er et lovkrav.

For det tredje skal det understreges, at der internt i postvæsenet udarbejdes et produktøkonomiregnskabsystem. Inden for produktøkonomiregnskabsystemet søges postvæsenets samlede indtægter og udgifter henført til postvæsenets enkelte produkter efter samme retningslinjer, som anvendes ved tilsvarende regnskabsopstillinger i det private erhvervsliv, med de begrænsninger, der følger af, at postvæsenet som allerede nævnt er underlagt reglerne for det statslige regnskabsystem.

[Ministeren for kommunikation og turisme]

Jetposttjenesten er også omfattet af dette produktøkonomiregnskabssystem, hvilket indebærer, at der til virksomheden henføres de indtægter, som virksomheden opnår, herunder også de indtægter, der opnås ved, at der udføres opgaver for postvæsenet i almindelighed, f.eks. i forbindelse med forsinkede postforsendelser. Tillige henføres til virksomheden samtlige de udgifter, som ifølge produktøkonomiregnskabssystemet tilregnes virksomheden. Det gælder leje af lokaler, omkostninger ved benyttelse af biler inklusive registreringsafgift – såvel for de biler, som er direkte knyttet til Jetposttjenesten, som for de biler, der lejlighedsvis lånes hos postvæsenet – udgifter til aflønning af personale, markedsføringsomkostninger vedrørende JetPost-produkterne samt alle øvrige omkostninger, der kan henføres til JetPost-produkterne.

For det fjerde bebrejdes postvæsenet, at produktregnskabet for Jetposttjenesten ikke offentliggøres. Hertil skal anføres, at Jetposttjenesten er et blandt flere af postvæsenets konkurrenceprodukter, hvor postvæsenet af konkurrencemæssige grunde ikke ønsker at offentliggøre delregnskaber. Kravet til postvæsenet bør her alene være, at konkurrenceaktiviteterne som helhed hviler økonomisk i sig selv set over en passende periode, således at der ikke fra monopolområdet ydes tilskud til de rene konkurrenceaktiviteter. Hvad angår offentliggørelse af resultater for delprodukter, adskiller postvæsenet sig næppe fra tilsvarende private virksomheder, som leverer en række forskellige ydelser og produkter, og hvor de offentliggjorte regnskaber typisk alene angiver virksomhedernes samlede resultat for alle produkter under ét.

Generelt finder jeg således, at P&T inden for de rammer, som det statslige regnskabsvæsen muliggør, og under hensyn til postvæsenets virksomhed i almindelighed søger at sikre, at der ikke gives Jetposttjenesten konkurrencemæssige fordele på de private konkurrenters bekostning, i kraft af at Jetposttjenesten er del af statsvirksomheden P&T.

Jeg finder derfor den specifikke kritik af Jetposttjenesten uberegtiget set på baggrund af den generelle diskussion om forholdet mellem offentlige virksomheders forhold til konkurrencelovgivningen.

Når dette er sagt, skal jeg ikke lægge skjul på, at også efter min opfattelse ville det være hensigtsmæssigt at få etableret klarere spilleregler på dette og andre områder, hvor postvæsenet konkurrerer med private virksomheder. I modsætning til, hvad der hævdes i artiklen om Jetposttjenesten, er den nuværende situation snarere til ulempe end til gavn for postvæsenet. Dette skyldes bl.a., at den nuværende forskel i økonomiske vilkår ikke forstås af konkurrenterne og derfor ofte giver anledning til formodninger om, at postvæsenet har fordelagtigere konkurrencevilkår end konkurrenterne. Dette hæmmer til stadighed postvæsenets muligheder for at opnå accept til at udvikle nye produkter og til at være aktiv i konkurrencen med private virksomheder.

Dette er da også baggrunden for, at der for tiden foregår overvejelser om at ændre postvæsenets vilkår, således at virksomheden i højere grad underlægges et regelsæt, som minder om det, der er gældende for de private virksomheder, som konkurrerer med postvæsenet. Resultatet af disse overvejelser foreligger endnu ikke.

Spm. nr. S 1051

Til *indenrigsministeren* (15/4 94) af:

Karen Højte Jensen (KF):

»Agter ministeren at tage initiativ til, at krigsskadede bosniske flygtninge først inviteres til Danmark, når hospitalerne kan varetage den behandling, som vi over for FN har forpligtet os til at give disse mennesker?«

Begrundelse

I Det Fri Aktuelt dags dato fortælles om bosniske flygtninge, der er blevet visiteret til Danmark for at blive behandlet for deres krigsskader, men som ikke er blevet tilset af en læge i flere uger. Hvis de i stedet forbliver i Bosnien indlagt på hospital, indtil den egentlige behandling i Danmark kan sættes i gang, kan de dér få det nødvendige lægetilsyn.

Svar (5/5 94):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

I henhold til § 1, stk. 1, i til lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. kan regeringen efter

[Indenrigsministeren]

aftale med De Forenede Nationers Højkommissær for Flygtninge (UNHCR) eller lignende international organisation invitere et antal særligt nødstedte personer fra det tidligere Jugoslavien til at tage ophold her i landet med henblik på lægelig behandling eller anden hjælp, som ikke kan ydes i det område, hvor de befinder sig.

Direktoratet for Udlændinge har til Indenrigsministeriet oplyst, at den særlige invitationsordning efter lovens § 1 administreres fra Direktoratet for Udlændinges myndighedskontor i Zagreb i Kroatien.

Forinden de inviteredes ankomst til Danmark har direktoratet orienteret Sundhedsministeriet samt fremsendt kopi af alle medicinske akter.

Ved ankomsten til Danmark bliver personerne modtaget af en læge fra Dansk Røde Kors samt en repræsentant for direktoratet.

Sundhedsministeriet har til Indenrigsministeriet oplyst, at Finansudvalget ved aktstykke af 23. juni 1993 har bevilget 30 mio. kr. til dækning af udgifter i forbindelse med sygehusbehandling m.v. af ca. 150 personer fra det tidligere Jugoslavien med særligt behandlingsbehov. Pr. 25. marts 1994 har Rigshospitalet modtaget i alt 161 patienter af denne kategori. Siden denne dato har hospitalet modtaget yderligere henvisninger, således at der inden for bevillingen på indeværende tidspunkt er henvist i alt ca. 200 patienter til behandling på Rigshospitalet.

Alle patienter, der ankommer til Danmark i medfør af lovens § 1, føres direkte fra Københavns Lufthavn til Rigshospitalet, hvor de umiddelbart undersøges og visiteres af et særligt etableret lægehold, såfremt de kommer i større grupper. I de tilfælde, hvor der er behov for akut behandling, iværksættes denne umiddelbart i forbindelse med indlæggelse. I andre tilfælde, hvor der er tale om mere kroniske tilstande, tilrettelægges et undersøgelses- og behandlingsprogram, som for nogles vedkommende foregår i ambulanseregion. Efterfølgende indkaldelse til behandling i stationær afdeling sker, når ovennævnte undersøgelsesprogrammer er gennemført, og der er taget beslutning og givet orientering om behandlingstilbud.

Jeg kan henholde mig til det af Direktoratet for Udlændinge og Sundhedsministeriet oplyste.

Jeg kan endvidere oplyse, at jeg sammen med sundhedsministeren er i færd med at overveje, hvorledes der kan skabes en tættere koordinering vedrørende invitationsordningen efter § 1 mellem de involverede parter, det vil først og fremmest sige Direktoratet for Udlændinge, Dansk Røde Kors og Rigshospitalet. I overvejelserne vil det samtidig indgå, om det kan være hensigtsmæssigt at etablere en ordning, hvorefter der i det tidligere Jugoslavien, eventuelt direkte på det af Direktoratet for Udlændinge oprettede kontor i Zagreb, efter en nærmere tilrettelagt tilkaldeordning placeres en læge, der kan foretage eller forberede en foreløbig visitation af de personer, som påtænkes inviteret her til landet, og som kan have den fornødne kontakt til sundhedsmyndighederne her i landet.

Baggrunden herfor er, at jeg lægger afgørende vægt på, at de personer, som inviteres her til landet med henblik på at få lægelig behandling, med det samme visiteres til den fornødne lægelige behandling, og at de pågældende personer allerede i forbindelse med de første kontakter med lægeligt personale får så præcise og fyldestgørende oplysninger som muligt om det videre behandlingsforløb.

Spm. nr. S 1141

Til miljøministeren (27/4 94) af:

Annette Just (FP):

»Agter ministeren at gribe ind over for det forhold, at firmaet B.J. Emballage Rens i Løgumkloster har fået miljøgodkendelse af Sønderjyllands Amt, til trods for at det er dokumenteret, at firmaet forurener undergrunden?«

Begrundelse

Efter TV 2's nyhedsudsendelse søndag den 24. april 1994 fremgår det klart og tydeligt, at det sejler med kemikalie- og olieaffaldsrester på virksomhedens areal, og at der sker nedsvivning i undergrunden, hvilket forårsager en betydelig forurening. Til trods herfor har firmaet af Sønderjyllands Amt fået miljøgodkendelse.

Der er ifølge TV 2 nu fremkommet bevis for forureningen. Andre emballagevirksomheder er rystede over, at en sådan enlig svale er med til at ødelægge renomoet for branchen. Samtidig medfører forureningen betydelige gener for områdets beboere.

[Annette Just]

Fremskridtspartiet anser det som betydningsfuldt, at de eksisterende regler overholdes. Det kan ikke være meningen, at fordi en enkelt virksomhed overtræder reglerne, så skal det gå ud over branchen som helhed.

Svar (6/5 94):

Miljøministeren (Svend Auken):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, der har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Sønderjyllands Amt har den 4. maj 1994 meddelt virksomheden øjeblikkeligt forbud mod at modtage flere tromler m.v., indtil vilkårene i virksomhedens miljøgodkendelse er opfyldt.

Ifølge vilkårene må virksomheden kun modtage tromler m.v., der er tømt for indhold.

Endvidere må der ikke behandles tromler, der har indeholdt giftigt affald, for eksempel insekt-, svampe- og ukrudtsmidler, rotte- og musegift og kviksløvbejdset såsæd. Der må heller ikke behandles uorganisk kemisk affald, for eksempel galvaniske bade, salt- og salpetersyre, natronlud, salmiakspiritus og ætsnatron.

Samtidig har amtet tilkendegivet, at en eventuel oprydning i amtets regi kan blive aktuel, såfremt virksomheden ikke selv foretager fornøden oprydning på virksomhedens areal.

Hvis virksomheden påklager forbudet, vil klagen have opsættende virkning, således at forbudet ikke gælder, før Miljøstyrelsen har truffet afgørelse herom. Styrelsen vil på denne baggrund fremskynde behandlingen af en eventuel klagesag mest muligt. Miljøstyrelsen har endvidere bedt amtet om en redegørelse for sagen.«

Selvfølgelig skal miljøreglerne overholdes, og jeg har med tilfredshed noteret mig, at amtet er gået aktivt ind i sagen.

På denne baggrund finder jeg ikke grundlag for at gribe ind på nuværende tidspunkt.

Spm. nr. S 1098

Til indenrigsministeren (22/4 94) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Hvor mange sagsbehandlere og medarbejdere skal ansættes på grund af regeringens beslutning om, at bosniske flygtninge, der hidtil har været i Danmark på midlertidige opholds-

tilladelser, nu skal kunne søge asyl umiddelbart efter udløbet af den toårige midlertidige opholdstilladelse?«

Svar (5/5 94):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Den fremtidige udvikling i det tidligere Jugoslavien vil være af afgørende betydning for omfanget af asylsagsbehandling.

Der knytter sig således generelt stor usikkerhed til antal asylansøgere og til, hvorledes behandlingen vil blive tilrettelagt. Alle disse forhold vil være afgørende for behovet for sagsbehandlere, som i givet fald vil skulle behandle sagerne i henholdsvis Direktoratet for Udlændinge og Flygtningenævnets sekretariat.

Det er således ikke muligt at skønne, hvor mange sagsbehandlere og medarbejdere der skal ansættes.

Forudsættes det imidlertid, at sagsbehandlingen af asylansøgningerne for personer med midlertidig opholdstilladelse fra det tidligere Jugoslavien vil kræve samme antal medarbejdere som ved den almindelige asylsagsbehandling – hvilket næppe bliver tilfældet – kan antallet af årsværk anslås til:

	Antal årsværk til sagsbehandling på årsbasis
1. Alle søger om asyl »90 pct. vender hjem« ..	35–45
2. Alle søger om asyl »50 pct. vender hjem« ..	30–40
3. Alle søger om asyl »10 pct. vender hjem« ..	25–35

I regneeksemplerne 1, 2 og 3 antages det samstemmende, at samtlige flygtninge med midlertidig opholdstilladelse vil ansøge om asyl i Danmark. I eksempel 1 antages det, at 10 pct. vil modtage asyl, efter at sagen er blevet behandlet ved 1. instans. Det forventes derefter, at ¾ af personerne, som modtager afslag, vil anke deres sag til Flygtningenævnet, mens de resterende ¼ vil rejse hjem uden at anke. Det antages, at ingen af de ankende vil opnå asyl. Efter afslag i Flygtningenævnet rejser personerne hjem. 10 pct. vil således have modtaget asyl, mens 90 pct. vil være rejst hjem. På den baggrund må det forventes, at jo lavere

[Indenrigsministeren]

asylprocent, jo flere vil anke, og desto flere sagsbehandlere vil der være behov for.

For regneeksemplerne 2 og 3 gælder de samme antagelser, her vil blot 50 pct. modtage asyl (eks. 2) og 90 pct. modtage asyl (eks. 3).

Spm. nr. S 1099

Til *indenrigsministeren* (22/4 94) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Hvor mange bosniske flygtninge, der hidtil har været i Danmark på midlertidige opholdstilladelser, skal nu kunne søge asyl umiddelbart efter udløbet af den toårige midlertidige opholdstilladelse som konsekvens af regeringens beslutning om dette?«

Begrundelse

Svaret bedes opdelt på årene 1994, 1995 og 1996.

Svar (9/5 94):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

En del af flygtningegruppen fra det tidligere Jugoslavien er oprindelig indrejst i Danmark som spontane asylansøgere. Det drejede sig pr. 24. april 1994 om 12.934 personer. Herudover gælder, at ingen person, der har midlertidig opholdstilladelse, er afskåret fra at søge om asyl i henhold til udlændingelovens regler herom.

I loven om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. er der åbnet mulighed for, at man, såfremt man giver en person midlertidig opholdstilladelse, kan udskyde behandlingen af vedkommendes asylansøgning. Udskydelsen kan maksimalt gælde 2 år. De første beslutninger om udskydelse af asylsagsbehandlingen blev truffet i december 1992.

Pr. 24. april 1994 var i alt 18.087 personer fra Bosnien-Hercegovina meddelt midlertidig opholdstilladelse i Danmark.

2-års-grænsen for de midlertidige opholdstilladelser nås i følgende takt:

December 1994	363
Januar 1995	521
Februar 1995	1.320
Marts 1995	930
April 1995	258

Maj 1995	73
Juni 1995	63
Juli 1995	482
August 1995	2.631
September 1995	5.121
Oktober 1995	1.527
November 1995	217
December 1995	1.605
Januar 1996	817
Februar 1996	691
Marts 1996	448

Det bemærkes, at ovenstående tal vedrørende udløb af de midlertidige opholdstilladelser giver en total på 17.067. Uoverensstemmelsen med det tidligere nævnte tal på 18.087 personer med midlertidig opholdstilladelse skyldes, at ca. 1.000 personer er udrejst af Danmark, hvorfor de ikke indgår i oversigten.

Spm. nr. S 1100

Til *indenrigsministeren* (22/4 94) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Hvilke økonomiske konsekvenser for staten henholdsvis kommunerne og amtskommunerne har regeringens beslutning om, at de bosniske flygtninge, der hidtil har været i Danmark på midlertidige opholdstilladelser, nu skal kunne søge asyl umiddelbart efter udløbet af den toårige midlertidige opholdstilladelse?«

Begrundelse

Da der har været forskellige oplysninger fremme om udgifterne, er det nødvendigt, at ministeren klargør, hvilke beløb der er tale om.

Svaret bedes opdelt på stat, kommuner og amtskommuner og for årene 1994, 1995 og 1996.

Svar (5/5 94):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Der knytter sig generelt stor usikkerhed til både antal asylsøgere og til asylfrekvensen, hvorfor det er særdeles vanskeligt at vurdere udgifternes størrelse. Af samme grund har Indenrigsministeriet foretaget beregninger af 3 scenarier, som kun kan anvendes som illustrative regneeksempler.

Fælles for de 3 scenarier er, at udgiften pr. flygtning på årsbasis udgør 104.000 kr. ved

[Indenrigsministeren]

præasyl, 97.000 kr. til integration og 74.000 kr. i kommunefasen.

De samlede økonomiske konsekvenser fremgår af tabellen nedenfor, hvor udgifterne er opgjort brutto:

Mio. kr.	stat	kommuner	amtskommuner
1. Alle søger om asyl »90 pct. vender hjem«			
a) 1994	0	0	0
b) 1995	2.100	0	3
c) 1996	1.300	10	6
2. Alle søger om asyl »50 pct. vender hjem«			
a) 1994	0	0	0
b) 1995	2.200	0	13
c) 1996	1.500	45	30
3. Alle søger om asyl »10 pct. vender hjem«			
a) 1994	0	0	0
b) 1995	2.200	0	25
c) 1996	1.800	75	55

Fordelingen af udgifterne i årene 1994-96 er bestemt af, i hvilken af de tre faser – præasyl, integration og kommunefase – flygtningene befinder sig på opgørelsestidspunktet. Idet hovedparten af flygtningene først vil have mulighed for at ansøge om asyl i 1995 og derefter vil befinde sig 1½ år under integration, kan der først i 1996 blive tale om kommunale udgifter. De amtskommunale udgifter opstår derimod allerede under integrationsfasen.

Faldet i de statslige udgifter fra 1995 til 1996 skyldes, at flygtningene i regneeksemplerne enten er begyndt at rejse hjem eller – for dem, som har modtaget asyl – er overgået til kommunefasen.

De statslige udgifter vedrører udgifter til underhold, frem til den enkelte får tilkendt asyl/afslag, samt udgifter til integrationsprogrammet. Amternes udgifter vedrører sprogundervisning efter L 355 (1986), mens kommunernes

udgifter vedrører ydelser efter bistandsloven og boligstøttelovgivningen.

Med hensyn til finansiering af (amts)kommunernes udgifter kan det oplyses, at amtskommunerne forestår finansieringen af sprogundervisning efter L 355 (1986). Derimod vil staten i de pågældende år skulle refundere 75 pct. af kommunernes bistandsudgifter og udgifter til daginstitutioner, mens boligstøtteudgifter vil blive refunderet med 100 pct. Endelig sikrer budgetgarantien, at merudgifter til bistandsydelser vil opnå fuld bloktilskudskompensation. De anførte kommunale udgifter vil således være fuldt dækket gennem statslig refusion og bloktilskudskompensation.

Hvis det alternativt som beregningsforudsætning antages, at flygtningene fortsætter på midlertidig opholdstilladelse og i øvrigt rejser hjem i samme takt som antaget ovenfor, fås følgende udgiftsforløb:

Mio. kr.	stat	kommuner	amtskommuner
1. Fortsat midl. oph. »90 pct. vender hjem«			
a) 1994	0	0	0
b) 1995	2.000	0	0
c) 1996	1.300	0	0
2. Fortsat midl. oph. »50 pct. vender hjem«			
a) 1994	0	0	0
b) 1995	2.100	0	0
c) 1996	1.600	0	0

[Indenrigsministeren]**3. Fortsat midl. oph. »10 pct. vender hjem«**

a) 1994	0	0	0
b) 1995	2.300	0	0
c) 1996	2.000	0	0

I dette alternativ vil ingen overgå til integrations- eller kommunefase. Der vil således udelukkende blive tale om statslige udgifter. Faldet i udgifterne vil kun være bestemt af den takt, hvormed personerne rejser hjem.

Det er alt i alt vanskeligt at vurdere, om det bliver billigere eller dyrere at foretage asylsagsbehandling.

På kort sigt vil der være beskedne merudgifter til sagsbehandling. Derefter vil der være tale om besparelser i integrationsfasen og kommunefasen set i forhold til, at personer med midlertidig opholdstilladelse bliver på centrene.

På lang sigt er de økonomiske konsekvenser helt usikre, da de afhænger af flygtningenes hjemrejsemuligheder til det tidligere Jugoslavien.

Spm. nr. S 1107

Til *undervisningsministeren* (22/4 94) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvem der har betalt for undersøgelsen, som Pædagogisk Center har lavet blandt samtlige 8. klasser på Esbjergs kommuneskoler vedrørende sammenhæng mellem vold og racisme?«

Svar (2/5 94):

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Den af spørgeren nævnte »undersøgelse« er et led i et kursus: Samtale i stedet for vold, som Esbjerg Kommune er i færd med at udvikle i SSP-regi. Det indgår i øvrigt i regeringens handlingsplan mod vold som indsatsområde 4.

I dette kursus, der retter sig mod folkeskolens 8. klasser, indgår nogle svarkort, hvis formål er at give hver enkelt elev mulighed for at udtrykke sin personlige mening om voldens årsager og konsekvenser. Efterfølgende danner de samlede besvarelser grundlag for en drøftelse af emnet i klassen, hvilket er et væsentligt led i kurset.

Da kurset er et forsøgsprojekt, blev der efter dets første gennemførelse udarbejdet en rapport, som senere er offentliggjort.

Den nævnte sammenhæng mellem vold og racisme stammer således fra denne rapport og vedrører altså alle 8. klasser i Esbjerg Kommunes folkeskoler. Forsøget med kurset, Samtale i stedet for vold, i Esbjerg er finansieret som sædvanligt for SSP-aktiviteter.

Hvorvidt den tendens, som kom til udtryk hos eleverne i de givne 8. klasser, er landsdækkende, har jeg intet grundlag for at udtale mig om, og jeg skal ej heller kommentere forsøgslederen Jørgen Tambourgs udtalelser om den lokale politiske situation.

Undervisningsministeriet har ingen planer om at iværksætte landsdækkende undersøgelser over en eventuel sammenhæng mellem vold og racisme, men jeg kan nævne, at det omtalte kursus vil blive gennemført på forsøgsbasis i en række udvalgte kommuner, jf. handlingsplanen om bekæmpelse af vold.

Spm. nr. S 1108

Til *undervisningsministeren* (22/4 94) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Mener ministeren, at skolekonsulent Jørgen Tambourg har ret, når han udtaler, at resultatet af undersøgelsen, der er foretaget i Esbjerg Kommune om sammenhæng mellem vold og racisme, er landsdækkende?«

(Besvaret sammen med spm. nr. S 1107).

Spm. nr. S 1109

Til *undervisningsministeren* (22/4 94) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Hvad er ministerens holdning til skolekonsulent Jørgen Tambourgs udtalelse til B.T. den 16. april 1994 (om undersøgelse i Esbjerg om vold og racisme), hvor han udtaler, at »vi har endda prøvet, om der skulle være et geografisk sammenfald mellem elevernes holdninger og Fremskridtspartiets stemmetal ved det seneste kommunevalg, men vi har ikke konstateret noget mønster?«

[Pia Kjærsgaard]

Begrundelse

Spørgeren finder det fuldstændig forkasteligt, at en offentligt ansat person i skolesystemet kan give udtryk for disse fordomme over for et politisk parti.

(Besvaret sammen med spm. nr. S 1107).

Spm. nr. S 1110

Til *undervisningsministeren* (22/4 94) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren oplyse, om der er planlagt undersøgelser i hele Danmark om sammenhæng mellem vold og racisme, eller om det alene gælder Esbjerg Kommune?«

(Besvaret sammen med spm. nr. S 1107).

Spm. nr. S 1112

Til *industri- og samordningsministeren* (22/4 94) af:

Steffen Kjærulff-Schmidt (FP):

»Vil ministeren redegøre for de konsekvenser, der må forventes for forbrugere og detailhandel i Lyngby-, Gentofte-, Gladsaxe- og Ballerup-området, hvis Bilka får tilladelse til at opføre et stort lavprisvarerhus i den nordlige del af Københavns Amt eller den sydlige del af Frederiksborg Amt?«

Begrundelse

Ifølge pressen er der i nordsjællandske kommuner overvejelser om Bilkas og Dansk Supermarkeds ønsker om at opføre et nyt lavprisvarerhus i Nordsjælland. Senest er også spørgsmålet om en alternativ placering af en ny Bilka i den nordlige del af Københavns Amt blevet rejst.

Selv om fri konkurrence er et gode, er der naturligvis nogle overordnede hensyn at tage til forbrugernes og detailhandelen.

Det er vigtigt, at man ikke ved forkert planlægning trækker tæppet væk under fødderne på det rige lokale handelsliv. Inden- og udenlandske erfaringer viser, at den store variation i udbud, konkurrence på pris og kvalitet, nærhed i forhold til forbrugernes og beskæftigelsesintensiteten i handelsfagene kan lide skade. Således antyder udenlandske undersøgelser, at

der for hvert nyt job, der skabes ved oprettelse af lavpriscentre, nedlægges 2-3 job i den eksisterende detailhandel, ligesom undersøgelserne antyder, at de overskud, der indtjenes i lavpriscentre, ikke eller næsten ikke geninvesteres i lokalområdet.

Efter spørgerens mening er konsekvensen af lavpriscentrene derfor langt fra altid en styrkelse af den frie konkurrence, men i mange tilfælde tværtimod udtryk for en konkurrenceforringelse.

Spørgeren mener, at både forbrugere, detailhandel og de faglige organisationer i Lyngby-, Gentofte-, Gladsaxe-, Hellerup- og Ballerup-området bør være yderst agtpågivende for at sikre, at politikerne ikke forringer detailhandelen i disse områder yderligere ved at acceptere en ny Bilka i området.

Spørgsmålet er stillet med et ønske om, at ministeren i sit svar vil belyse de – ud fra danske og udenlandske undersøgelser – kendte virkninger, placeringen af lavpriscentre kan få for den eksisterende detailhandel, herunder for så vidt angår beskæftigelsen i handelsfagene og for forbrugernes adgang til nærhandel.

Spørgeren mener, at man burde advare kommunerne, detailhandelen, forbrugernes og de faglige organisationer i Lyngby-, Gentofte-, Gladsaxe-, Hellerup- og Ballerup-området om, at der vil blive langt til de gode butikker og langt mellem jobtilbudene i handelsfagene, hvis Bilka åbner i den nordlige del af Københavns Amt eller den sydlige del af naboamtet.

Svar (2/5 94):

Industri- og samordningsministeren (Mimi Jakobsen):

Ifølge planlægningsloven (lov 1991-06-06 nr. 388) udarbejdes der for hver amtskommune en regionplan. Administrationen af denne lov henhører under miljøministeren. Jeg har derfor forelagt miljøministeren spørgsmålet og har modtaget følgende oplysninger:

»På det regionale niveau er beliggenheden af arealer til butiksmål reguleret af retningslinjer i regionplanerne. Retningslinjerne fastlægger en detailhandelsstruktur i overensstemmelse med den regionale centerstruktur. Der kan i den forbindelse på grundlag af en samlet vurdering af udviklingen i amtskommunen fastsættes retningslinjer for omfanget af butiksområder i de enkelte centerområde, belig-

[Industri- og samordningsministeren]

genheden af arealer til butiksformål og den maksimale størrelse af de enkelte regionale detailhandelsenheder.

Detailhandelsretningslinjerne i regionplanerne for Københavns og Frederiksborg Amter bygger i den omhandlede del af hovedstadsområdet på stationsnærhedsprincippet og knytter an til den eksisterende centerstruktur i Fingerbyen. Der opereres med 3 niveauer:

- 1) 5 regionale centre: Helsingør, Hillerød, Frederikssund, Lyngby og Høje Taastrup.
- 2) Kommunecentre.
- 3) Lokalcentre/bydelscentre.

Større detailhandelsenheder skal placeres stationsnært. Begge planer giver udtryk for, at der generelt bør vises tilbageholdenhed med nyetablering af butiksareal.

Kommune- og lokalplanlægningen med konkrete arealudlæg til detailhandel og nærmere arealanvendelsesbestemmelser sker inden for rammerne af de regionale retningslinjer.«

Jeg kan tilføje, at ifølge noterne til loven skal regionplanmyndighederne sætte sig mål for butiksforsyningen i overensstemmelse med de principper for udviklingen i regionen, der i øvrigt er fastsat i regionplanerne. Det vil sige, at amtsrådet gennem sine planlægningsbeføjelser kan tage hensyn til udviklingen af en centralisering af detailhandelen i store butiksenheder ud fra de mål, der er sat for regionens udvikling.

Inden for disse rammer må der desuden ud fra konkurrenceovens mål lægges vægt på at styrke konkurrencen og effektiviteten. Den fri adgang til markedet, herunder til at udvikle og etablere nye butiksformer, må i de sammenhænge tillægges væsentlig betydning.

Det er forbrugerne, der i forbindelse med deres forbrugsvalg afvejer kvalitet, pris, nærhed, butiksmiljø m.m. mod hinanden, hvorved det er forbrugernes vægtning af de enkelte konkurrenceparametre, der er afgørende for, om etableringen af et indkøbscenter får de i spørgsmålet beskrevne konsekvenser for den lokale detailhandelsstruktur, beskæftigelsen m.v.

Med hensyn til konsekvenserne af udviklingen i detailhandelsstrukturen kan jeg oplyse, at de er beskrevet i en lang række publikationer, hvoraf her kan nævnes NEK-rapport

1988:1 »Butiksstrukturen og de ressourcetsvage forbrugere«, Nord-Rapport 1992:43 »Kjøpecenterutviklingen – til fordel eller ulempe for forbrugerne?« og SIFO-arbejdsrapport nr. 9-1991 »Kjøpecentre og bycentrum«. Også Institutet for Centerforskning har udarbejdet en række analyser og konsekvensberegninger af etableringen af store varehuse.

Spm. nr. S 1047

Til udenrigsministeren (15/4 94) af:

Per Stig Møller (KF):

»Hvad kan udenrigsministeren oplyse om den etiopiske regerings afskedigelse af Danmarks honorære konsul i Addis Abeba, hr. Seifu Tekle-Mariam, og hvad agter ministeren at gøre for at få ham genindsat eller udnævnt til generalkonsul?«

Svar (28/4 94):

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Den 15. marts 1994 meddelte den etiopiske udenrigsminister under en samtale med den danske ambassadør for Etiopien, at regeringen havde besluttet at trække godkendelsen af den danske generalkonsul i Addis Abeba siden 1990, Seifu Tekle-Mariam, tilbage. Begrundelsen var, at generalkonsulen »ikke havde medvirket til at fremme forståelsen mellem de to lande«.

Efter Wienerkonventionen om konsulære forbindelser har opholdslandet til enhver tid ret til at tilbagekalde godkendelsen af en konsulær repræsentant for en fremmed stat. Udenrigsministeriet har imidlertid kun haft grund til at være tilfreds med generalkonsulens virke, ligesom den etiopiske regering aldrig har beklaget sig over samarbejdet med ham. Uanset at Etiopien således formelt set ensidigt kunne trække godkendelsen af generalkonsulen tilbage, kunne man derfor ikke fra dansk side acceptere den etiopiske regerings forklaring.

Allerede samme dag rejste den danske ambassadør efter instruktion fra Udenrigsministeriet sagen over for den etiopiske præsident. Desuden blev den etiopiske ambassadør kaldt ned fra Stockholm til en samtale i Udenrigsministeriet den 16. marts 1994. Under samtalen blev der udleveret et p.m., hvori man fra dansk side beklagede, at godkendelsen af den danske generalkonsul var blevet trukket tilbage, og

[Udenrigsministeren]

samtidig bad den etiopiske regering om en fyldestgørende forklaring på beslutningen.

Under en samtale i Udenrigsministeriet med den etiopiske ambassadør den 12. april 1994 blev der udleveret et etiopisk aide mémoire, der fremhæver landets formelle ret til at trække godkendelsen af generalkonsulen tilbage, ligesom den danske holdning i sagen kritiseres.

Jeg har på denne baggrund skrevet direkte til den etiopiske udenrigsminister med henblik på, at den etiopiske regering genovervejer sin stilling. Det er samtidig blevet meddelt, at Danmark foreløbig ikke agter at udnævne en ny generalkonsul for Addis Abeba.

Spm. nr. S 1128

Til *udenrigsministeren* (26/4 94) af:

Ole M. Nielsen (KRF):

»Hvad vil udenrigsministeren gøre for at undersøge Ugandas regerings påståede medansvar for borgerkrigen i Rwanda?«

Begrundelse

I Kristeligt Dagblad den 25. april 1994 påstår rektor Olaf Anhøj, der nylig har været udsendt for Det danske Baptistsamfund i Rwanda, at Uganda har trænet og støttet den oprørs-hær, som har været den væsentligste årsag til myrderierne i Rwanda.

Svar (6/5 94):

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Der har i flere omgange været fremsat beskyldninger mod Uganda og præsident Museveni for aktivt at støtte oprørsbevægelsen i Rwanda (Rwanda Patriotic Front/RPF). Baggrunden herfor er, at RPF i 1990 indledte en offensiv mod regeringen i Rwanda, hovedsagelig fra baser i Uganda. Offensiven medførte, at RPF fik et solidt brohoved i Rwanda.

Under en ny RPF-offensiv i begyndelsen af 1993 fremkom der beskyldninger om, at Uganda, herunder Ugandas hær, skulle have ydet støtte til offensiven. Beskyldningerne kunne imidlertid ikke bekræftes.

På baggrund af Udenrigsministeriets oplysninger synes der heller ikke at være grundlag for påstandene om, at Uganda står bag RPF's offensiv i forbindelse med den igangværende

konflikt i Rwanda. Dette bekræftes bl.a. af en FN-observationsmission på grænsen mellem Uganda og Rwanda.

I det omfang der fra Uganda ydes støtte til RPF, må denne støtte derfor antages at være baseret på bidrag fra enkeltpersoner, typisk etniske tutsier, som er flygtet fra eller på anden måde har tilknytning til Rwanda.

Det kan tilføjes, at Ugandas præsident, Museveni, spiller en aktiv rolle i de forsøg, der i disse dage gøres for at opnå en våbenhvile mellem de stridende parter i Rwanda.

Spm. nr. S 1092

Til *energiministeren* (22/4 94) af:

Riishøj (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvorfor Danmark ikke er blevet inviteret til IAEA-mødet den 21. april 1994 i Wien, hvor bl.a. Tjernobyls sikkerhed er på dagsordenen, samt om Danmark har forsøgt at blive inviteret?«

Begrundelse

Så vidt spørgeren er orienteret, er der kun inviteret lande, der allerede har atomkraftværker, til mødet i IAEA den 21. april 1994. Da sikkerheden og nedlukningen af Tjernobylværket er af stor betydning for hele Europa, burde Danmark efter spørgerens mening også have deltaget i dette møde.

Svar (4/5 94):

Energiministeren (Jann Sjursen):

Tjernobylværket er blevet gennemgået af en særlig ekspertgruppe organiseret af IAEA bestående af 8 sikkerhedsekspertes fra Rusland, Spanien, Sverige, Storbritannien, USA samt 2 sikkerhedsekspertes fra IAEA og en fra G24-Nuclear Safety Coordination Secretariat.

Den 20.-21. april afholdtes som et led i opfølgningen på denne gennemgang et møde med vægt på en teknisk diskussion af Tjernobylværkets sikkerhed. Til dette møde var inviteret et begrænset antal medlemslande, nemlig de lande, der er med i den særlige styringskomité for RBMK-reaktorer (Canada, Frankrig, Japan, Litauen, Rusland, Spanien, Schweiz, Ukraine, USA og som observatører: CEC, EBRD, IBRD) samt de øvrige G-7 lande, der ikke er med i styringskomiteen, nemlig Italien,

[Energiministeren]

Tyskland og Storbritannien. Endvidere var Finland, som har et bilateralt RBMK-projekt med Rusland, inviteret.

Fra dansk side har man ikke på den baggrund anmodet om at deltage.

Det er i øvrigt regeringens opfattelse, at værker af Tjernobylytypen bør nedlukkes hurtigst muligt, da de aldrig vil kunne komme op på vestlig sikkerhedsstandard. En nedlukning forudsætter imidlertid etablering af alternativ elforsyning, som kræver betydelig international finansieringsstøtte. Derfor lægger regeringen stor vægt på, ikke mindst gennem EU-samarbejdet, at sikre øget støtte, der muliggør en hurtigere nedlukning.

Det skal bemærkes, at der ikke via IAEA-samarbejdet er afsat økonomiske midler til at støtte etablering af alternativ elforsyning.

Kommissionen har netop fremsendt en meddelelse om EU-bistand til Ukraine, hvori der bl.a. fremlægges en plan for afhjælpning af de akutte problemer, der vedrører Ukraines energisituation, herunder især Tjernobylværket. Kommissionen foreslår følgende tretrinsplan:

1. EU bidrager sammen med andre internationale donorer til færdiggørelsen af to nye nukleare reaktorer (Rovno og Khemelnitzky). Til gengæld skal Ukraine forpligte sig til definitiv nedlukning af Tjernobyly.
2. I overgangsperioden, indtil de nye reaktorer kan ibrugtages, foreslås det at afhjælpe helt påtrængende sikkerhedsproblemer på de to Tjernobylyreaktorer, finansieret via TACIS. Til gengæld skal Ukraine forpligte sig til ikke, som ellers forudsat, at opstarte unit 2, der blev lukket sidste år som følge af en brand.
3. Ud over disse specifikke initiativer skal yderligere tiltag, som kan forbedre Ukraines forsynings- og forbrugssystem (f.eks. energieffektivisering, energipriser og diversificering af brændselsforsyningen), drøftes.

Den af Kommissionen foreslåede plan indebærer, at Tjernobylyværket, som aldrig vil kunne nå op på vestlig standard, vil kunne nedlukkes. Det er et afgørende hensyn at tage på kort og mellemlang sigt, hvor der ikke vil kunne etableres andre alternativer til en hurtig nedlukning. Derfor mener jeg, at Kommissionens

plan skal støttes, samtidig med at der lægges vægt på det mere langsigtede perspektiv, der vedrører styrkelsen af energieffektiviseringen og etableringen af alternative forsyningsmuligheder til den kernekraftbaserede elforsyning.

Spm. nr. S 1147

Til *undervisningsministeren* (28/4 94) af:

Kaj Stilling (SF):

»Hvordan har ministeren tænkt sig at løse de tilsyneladende meget store problemer, der er opstået for skoleidrætten i Danmark efter den nye tjenestetidsaftale?«

Begrundelse

Igennem mange år har skoleidrætten i Danmark været et vigtigt element i mange skoleelevers dagligdag.

De senere år måske endog vigtigere end nogen sinde på grund af mindre tid til skoleidræt i folkeskolen.

Tilsyneladende er den nye tjenestetidsaftale ved at ødelægge dette meget vigtige arbejde.

Derfor ønskes et svar fra ministeren om, hvad ministeren agter at foretage sig for at undgå dette.

Svar (6/5 94):

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Den ændrede folkeskolelov forandrer ikke noget med hensyn til skolens idrætstimetal. Den vejledende timeplan anbefaler samme timetal som hidtil. Der er altså ikke med folkeskoleloven skabt problemer for skoleidrætten.

Derimod synes der at være visse vanskeligheder med hensyn til gennemførelse af Dansk Skoleidræts idrætsstævner, som organisationen har stået som arrangør af gennem en år-række. Stævnerne er afhængig af, at et antal lærere anvender tid til planlægning af aktiviteterne.

Kommunerne afgør, om kommunens elever skal deltage i stævnerne, og det forventes, at kommunerne også finder løsninger med hensyn til at dække udgiften ved, at nogle få lærere inden for et amt anvender arbejdstid på planlægning og gennemførelse af stævnerne.

Spm. nr. S 1151

Til *arbejdsministeren* (28/4 94) af:

Kaj Stilling (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvor meget tid den enkelte medarbejder i gennemsnit anvender til administrativt arbejde i forbindelse med individuelle handlingsplaner?«

Begrundelse

Den nye arbejdsmarkedsreform koncentrerer sig om udarbejdelse af de individuelle handlingsplaner til de ledige.

Ifølge oplysninger anvender de enkelte medarbejdere en meget stor del af den afsatte tid til de enkelte ledige på at lave administrativt arbejde, både på AF-MATCH-systemet med de utallige koder, og ikke mindst anvendes der tilsyneladende rigtig megen tid på manuelt skrivearbejde.

Hvis det viser sig, at der som nævnt anvendes forholdsvis alt for megen tid til administrativt arbejde og dermed mindre tid til at rådgive og vejlede de enkelte ledige, ønskes det i svaret oplyst, hvad ministeren agter at foretage sig for at smidiggøre det administrative arbejde for dermed at give de ansatte mere tid til at vejlede om den enkelte lediges muligheder for at blive i stand til at få understøttet, ordinært arbejde.

Svar (9/5 94):

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Til brug for besvarelsen har jeg indhentet en udtalelse fra Arbejdsmarkedsstyrelsen.

Styrelsen oplyser, at der til brug for besvarelsen er rettet henvendelse til udvalgte AF-regioner for at indhente oplysninger om tidsforbruget til administrative funktioner i forbindelse med udarbejdelsen af handlingsplaner.

De pågældende AF-regioner oplyser, at edb-registreringen af oplysninger ved udarbejdelse af en handlingsplan tager 10-20 minutter. Dertil kommer administrativt opfølgingsarbejde af ca. tilsvarende varighed, således at det samlede tidsforbrug til administration er 20-40 minutter. Dette tidsforbrug er typisk for handlingsplaner, der omfatter få aktiviteter eller en jobtræningsplads.

Ved handlingsplaner, der omfatter uddannelse med uddannelsesgodtgørelse, kan administrationen tage noget længere tid, især i ind-

køringsfasen, hvor samarbejdsprocedurene med uddannelsesinstitutionerne og de øvrige samarbejdspartnere endnu ikke er helt på plads.

Som det vil være spørgeren bekendt som ansat i AF, har medarbejderne med indførelsen af arbejdsmarkedsreformen ikke blot skullet optræde i nye roller over for de ledige, men har samtidig skullet lære nye administrative arbejdsgange og rutiner. Bl.a. har medarbejdergrupper, der ikke tidligere har benyttet edb-systemet AF-MATCH i deres daglige arbejde, skullet opbygge et systemkendskab og en forståelse for systemets anvendelsesmuligheder. Det har i starten i nogle situationer betydet længere tid til administrative procedurer.

Jeg er i øvrigt meget bevidst om, at det ikke blot er en forudsætning for at få arbejdsmarkedsreformen til at fungere, at de nødvendige arbejdskraftressourcer er til stede. Vi må også rette opmærksomheden mod det eksisterende edb-system, og jeg mener, det er nødvendigt, at der også afsættes midler til den påkrævede forbedring og udbygning af edb-siden.

Jeg kan oplyse, at der løbende i et tæt samarbejde med AF-regionerne vil ske en tilpasning af edb-systemet, således at dette inden for systemets muligheder gøres til et så velegnet instrument som muligt i udarbejdelsen af handlingsplaner.

Parallelt hermed er styrelsen også i gang med at gennemføre en behovsanalyse og kravsspecifikation for et nyt og mere tidssvarende edb-system i arbejdsformidlingen.

Spm. nr. S 1152

Til *arbejdsministeren* (28/4 94) af:

Kaj Stilling (SF):

»Med hvilken begrundelse ønsker ministeren at kræve et mindstetimetal til uddannelsesorlovspersoner?«

Begrundelse

Tilsyneladende er ministeren ved at gøre uddannelsesorloven mere bureaukratisk og usmidig.

I dag administreres uddannelsesorloven på en ubureaukratisk og smidig måde, hvor den enkelte uddannelsesinstitution påtegner, at den uddannelsessøgende er optaget på en uddannelse uden angivelse af timetal.

[Kø] Stillinger]

Det er den dokumentation, der kræves for at få bevilget orloven.

Med en stramning af timetallet gøres uddannelsesorlovsmuligheden mere besværlig.

Mange ledige har brug for nogle få timer for at blive i stand til at komme videre i uddannelsessystemet og ikke nødvendigvis 20 timer eller mere.

Samtidig har langt de fleste åbne uddannelser ikke 20 timer om ugen. Der bliver tilsyneladende lagt en bombe under hele åben uddannelses-systemet, og denne uddannelsesform var netop en af de former, som skulle være en spændende nyskabelse.

Svar (5/5 94):

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Det er rigtigt, at jeg overvejer at fastsætte et mindstekrav til uddannelsens omfang ved orlov til uddannelse.

Dette skyldes et ønske om at modvirke utilsigtet brug af reglerne om orlov til uddannelse, idet der efter de gældende regler kan fås orlov til uddannelse i mindst 1 uge i sammenhæng og højst op til 1 år, uden at der i øvrigt stilles krav til omfanget af uddannelsen. Det vil derfor være muligt at få uddannelsesorlov med orlovsydelse svarende til den højeste dagpengesats ved at deltage i undervisning af ganske lille omfang, f.eks. 2 timer ugentligt.

Jeg har derfor til hensigt at ændre reglerne således, at der kommer til at gælde et krav om, at undervisningen skal have et vist mindsteomfang. Jeg har ikke lagt mig endeligt fast på et bestemt timetal, men jeg finder, at et mindstekrav på 20 timer ugentligt dels vil sikre mod utilsigtet brug af adgangen til uddannelsesorlov, dels vil sikre en bred og fleksibel anvendelse af orlovsreglerne.

Det bemærkes, at jeg ikke har til hensigt at indføre en tilsvarende mindstegrænse for uddannelsesgodtgørelse.

Spm. nr. S 1125

Til *boligministeren* (26/4 94) af:

Bodil Thrane (V):

»Kan ministeren bekræfte, at boligselskabet Lejerbo alligevel ikke er sat under offentlig administration, selv om ministeren har benyttet sin beføjelse i henhold til lov om boligbyggeri § 18, stk. 6, til at indsætte en midlertidig forretningsfører?«

Begrundelse

Selv om ministeren på grund af Lejincoskandalen og sammenblandingen af Lejerbos midler og LLO's midler har benyttet sin beføjelse i boligbyggeriloven til at indsætte en midlertidig forretningsfører, nemlig advokat Holger Rendtorff, er boligselskabet alligevel ifølge Morgenavisen Jyllands-Posten (23. april) ikke sat under offentlig administration. Bladet hævder, at direktøren for Lejerbo, Per Laursen, stadig fungerer som direktør.

Svar (3/5 94):

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

Jeg har forstået, at ovennævnte spørgsmål er begrundet i en artikel i Jyllands-Posten den 23. april 1994, hvori det anføres, at Lejerbos direktion fortsat varetager den daglige drift af selskabet, uanset at Boligministeriet og Københavns Kommune har sat det under tvangsadministration.

Indledningsvis vil jeg henvise til bl.a. kommissoriet for den midlertidige forretningsfører, som er tilgået Boligudvalget den 12. april 1994 ved min besvarelse af Boligudvalgets spørgsmål 97. Endvidere henviser jeg til min besvarelse af 12. april 1994 af Boligudvalgets spørgsmål 101 og min besvarelse af 14. april 1994 af spørgsmål 96. Heri har jeg nærmere redegjort for baggrunden for, at Københavns Kommune som tilsynsmyndighed for de almennyttige boligselskaber har indsat en midlertidig forretningsfører for Lejerbo i medfør af boligbyggerilovens § 18, stk. 2.

Kommunens beslutning herom er dog truffet efter forudgående drøftelse med mig, ligesom kommissoriet for den midlertidige forretningsfører, advokatfirmaet Horten & Co. v/advokat Holger Rendtorff, er koordineret med Boligministeriet.

Vedrørende forholdet mellem den midlertidige forretningsfører og Lejerbos direktion kan jeg oplyse, at den midlertidige forretningsfører er at betragte som en »overdirektør« med instruksbeføjelser over for hele personalet, herunder den hidtidige direktion. Det er således den midlertidige forretningsførers opgave at forestå virksomhedens daglige drift i samarbejde med den hidtidige direktion. Lejerbos direktion er således ikke afsat. Den er derimod afskåret fra at træffe de beslutninger omkring

[Boligministeren]

virksomhedens drift, som sædvanligvis træffes af en direktion. Disse beslutninger kan alene træffes af den midlertidige forretningsfører.

Vedrørende boligselskabet Lejerbos ledelse kan jeg oplyse, at kommunens beslutning om ikke i første omgang at afsætte den vedtægtsmæssige ledelse for selskabet er fremkommet efter en konkret vurdering af de konstaterede problemer i Lejerbo, som de bl.a. er fremgået af revisionsredegørelsen fra Ernst & Young.

Jeg skal dog samtidig understrege, at det klart fremgår af kommissoriet, at den midlertidige forretningsfører straks skal foretage indberetning til Københavns Kommune, såfremt han vurderer, at bestyrelsesarbejdet eller revisionen ikke varetages på fuldt betryggende vis. Kommunen har i så tilfælde mulighed for at foretage den nødvendige udvidelse af den midlertidige forretningsførers kompetence, hvilket for eksempel kan indebære, at denne helt overtager samtlige ledelsesfunktioner i selskabet.

Bortfaldne spørgsmål:**Anden næstformand (Grove):**

Det er meddelt mig, at spørgsmål nr. S 1217-1220, der var stillet af Jens Jørgensen (KF) til miljøministeren, den 11. maj 1994 er taget tilbage af spørgeren. Spørgsmålene, der dermed er bortfaldet, var sålydende:

Spm. nr. S 1217

Til *miljøministeren* (10/5 94) af:

Jens Jørgensen (KF):

»Hvornår foregik ministerens forhandling med amtsborgmesteren i Viborg?«

Skriftlig begrundelse

Fredag den 6. maj 1994 udtalte ministeren ved 2. behandling af L 191, at »jeg har også forhandlet med amtsborgmesteren i Viborg omkring dette . . . og han er endda en varm fortæller for forslaget.«

Spm. nr. S 1218

Til *miljøministeren* (10/5 94) af:

Jens Jørgensen (KF):

»Hvor fandt forhandlingen med amtsborgmesteren sted?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 1217.

Spm. nr. S 1219

Til *miljøministeren* (10/5 94) af:

Jens Jørgensen (KF):

»Vil ministeren fremsende det mødereferat, der blev udarbejdet under det pågældende møde med amtsborgmesteren?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 1217.

Spm. nr. S 1220

Til *miljøministeren* (10/5 94) af:

Jens Jørgensen (KF):

»Hvorpå bygger ministeren sin påstand om, at amtsborgmesteren er »endda en varm fortæller for forslaget?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 1217.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 89:

Forslag til folketingsbeslutning om åbenhed, folkelig medvirken samt sikrere og mere demokratisk behandling af EU/EF-sager i Folketinget.

Af Lilli Gyldenkilde (SF) m.fl.
(Fremsat 7/4 94).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Den 7. april havde vi her i Tinget en konstruktiv debat om behandlingen af direktivforslag. Der var enighed om en dagsorden, der betyder forbedringer i beslutningsproceduren for EU-sager.